

VI. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2016. november 23-án Tatán, az Old Lake Golf Club & Hotelben rendezte meg VI. Tejágazati Konferenciáját.

Már hagyománynak számít, hogy a Terméktanács minden év őszén megszervezi a tejágazat éves tanácskozását, mely szakmai eseményeket igyekszik logikusan egymásra építve tematizálni. Az eseményt a Terméktanács neves hazai és külföldi előadók közreműködésével valósította meg, melyet az ágazat szereplőin túl a Kormányzat, a Földművelésügyi Minisztérium, valamint a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselői is megtiszteltek. Az előző évekhez hasonlóan eredményes és tartalmas konferencián közel 200 fő vett részt.

A konferencia résztvevőit a Miniszter által elismert reprezentatív szakmaközi szervezet, a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács elnöke, Mélykúti Tibor köszöntötte. Előadásában - többek között - elmondta,

hogy a Tej Terméktanács a tejpiaci válság kezelése kapcsán a tejtermelői támogatások növelését és kifizetését, az ágazati stratégiai és jogalkotási javaslatok megfogalmazását prioritásként kezelte. A Terméktanács - piac-tisztítási céllal - hatósági bejelentéseket készít és további erőfeszítéseket tesz a termékpálya szervezethez való növelése érdekében. A stratégiai javaslatok közül kiemelte a járuléksökkentést, a feldolgozó beruházási támogatásokat, a vemhes üsző támogatást, a de minimis keret emelését, az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukció meghirdetését, az átfogó fogyasztói folyadékár áfa csökkentés szükségességét, az UHT tejekre vonatkozó népegészségügyi termékadó (NETA) tervezetének napirendről történő levételét és végül az iskolatej rendelet visszaállítását. Az előttünk álló feladatok között meghatározta a piacvédelmet, a piacszervezést, a további áfacsökkentést, az ár ciklikusság tompítását, egyes tejtermékek vevőcsalagotó státuszának kivezetését.

(Beszámolóink jelen kiadványunk 2. oldalán folytatódik.)

VI. TEJÁGAZATI KONFERENCIA

(folytatás az első oldalról)

Új generációk igényeihez alkalmazkodó innovatív marketing eszközök és lehetőségek a tejágazatban címmel tartotta meg előadását **Dr. Törőcsök Mária** egyetemi tanár, a Pécsi Tudományegyetemről.

Elmondása szerint a tejről kialakult kép a 'női és gyerekes' termék, a tej valami, ami higiéniai ellenőrzést igényel; tovább-feldolgozottan már jelentős teret hódít, de sokan nem tudják, hogy ital vagy étel. A tej nem fő étkezési összetevő, fontosságát sokan megkérdőjelezik, ugyanakkor feldolgozott formában nagy élmény. Sokan beszélnek allergiáról, érzékenységről, vannak félelmek – ellentmondó médiahírek. A tej a köztudatban már nem „A tej - élet, egészség” szlogen. Változó a jelentősége életkor szerint is; leginkább reggelihez kapcsolódik kávézáshoz, süteményekhez, néhány ételhez. Sajnos azonban „trendi” tejhelyettesítők jelentek meg a piacon – mandula, rizs, szója tejek.

A fiatalok étkezése nem áll a fiatalok gondolkodásának középpontjában, de vannak extrém, főképp női csoportok – diétázók, fogyókúrázók –, ahol középpontban van az étkezés. A fiataloknál tejtermékek közül az édességek emelkednek ki – pl. túródesszert –, kíséző szerep jut a tejnek a reggeli pelyhek, müzlik fogyasztásakor. A gyerekeket az izgalom, a játék, a verseny mozgatja meg. A tejmarketing tervezésekor a táplálkozás mind racionális, mind emocionális jelentéstartalmát érdemes figyelembe venni, a megatrendek hatása karakteresen tükröződik a táplálkozási magatartásban, vásárlási döntésekben.

A fiatalok szélsőségesen/semlegesen viszonyulnak az étkezéshez, iskolai nevelésük fontos, szülőkön, mintaadó társakon, eseményeken keresztül lehet megtalálni őket.

Dr. Bozena Malmgren asszony (Tetra Pak Svédország) „Kína, mint felvevőpiac?” címmel tartott előadásában elmondta, hogy Kínában minden élelmiszer piaca fejlődik, kivételt talán a szénsavas italok jelentenek. A tejpiac mennyiségi növekedése +8% évente.

A prémium tejek és gyerek tejek 15-18%, a sajtok 22%, a probiotikus termékek 24%, az ízesített tejek 6%, az 'ambient' joghurtok (hűtést nem igénylő joghurtok) 31%-os éves növekedést produkálnak.

A piac központosított, 3 cég uralja, melyek a világon is a legnagyobbak közé tartoznak. A csomagolások folyadék-tejeknél átlagosan legfeljebb 600 ml űrtartalmúak, ezeket jellemzően kartonokban veszik. Az internetes forgalom aránya immár 40%-os. Az import UHT tej hatalmas mennyiségben érkezik, ennek oka a 2008. évi melanin botrány miatti bizalomvesztés. Ausztrália, Új-Zéland, Korea és az USA a piacvezető. Az importált UHT tej mennyisége nő, emiatt az árak esik, eközben a sajt ára stabil marad. A kínai prémium UHT tejek polci átlagára 3 USD-nek felel meg, míg az importra az 1 USD ár a jellemző.

Az Európából érkező tej átlagosan 130 napot utazik Kínáig (30 nap bürokrácia, 45 nap hajózás, vám 15 nap, vizsgálatok + karantén 45 nap). A termék megöregedhet, mire Kínába ér, ráadásul a kínaiak legalább 1 éves polcsidejű termékeket várnak.

Az előadó által elemzésre kerültek főbb tengeri útvonalak is. Drámai kilengések/változások zajlanak le hőmérséklet és páratartalom vonatkozásában Kínáig. Az sem mindegy, hogy a hajóban hol utazik a konténer, illetve, hogy a konténerben hol a tejes doboz. Ami Amerikából érkezik, az a sportolókkel, hősökkel, energiával adható el Kínában, ami Európából jön, az természetes a kínaiak szemében. A Kínában szerencsét próbáló cégek 50%-a nem termel profitot, 30%-a egyensúlyba kerül, csupán 20%-uk termel jelentős profitot. Az új belépőknek az olcsóbb internetes kereskedelmet is érdemes megfontolni. Peking és Sanghaj a legnagyobb felvevőpiac. Komplexek és nehezen érthetőek a jogszabályok, ismerni kell Kínát. Az internet-kereskedelem a jövő.

A tejválság két évéről, üzemszerkezeti és pénzügyi következményekről Juhász Anikó, az Agrárgazdasági Kutató Intézet főigazgatója tartott előadást.

A tejelő tehenek állományának változása az EU tagországainak kapcsán kiemelte, hogy az EU tejtermelésének jelenleg 70%-a, középtávon a növekedés 80%-a Írország, Hollandia, Dánia, Belgium, Németország, UK térségében várható (Dairy Belt).

Bemutatásra kerültek a magyarországi állományszerkezeti változások az egyes tejtermelő gazdaságok szintjéig. A tejjel való válsághelyzet nem indukált szignifikáns strukturális változásokat, szelekció és koncentráció természetes folyamata zajlik. Ugyanakkor egyértelmű, hogy a közepes méretű gazdaságok a legérzékenyebbek idehaza.

Főigazgató asszony bemutatta a tejtermelés ágazati eredményének 2015. évi magyarországi alakulását, külön kiemelve üzemtípusonként az adózás előtti eredményeket, a veszteséges üzemek arányát az egyéni, társas, vegyes stb. üzemek szerinti bontásokban. A tejtermelés ágazati eredménye 2015-ben Magyarországon (200+ tehenészeteknél) csak a közvetlen támogatással fordult pozitív tartományba.

Az európai tejpiac kilátásairól a Tejágazati Konferenciát személyesen harmadszor megtisztelő Angelo Rossi úr beszélt (CLAL Srl).

A tejgazdasági tanácsadással foglalkozó olasz cég nemzetközi tejpiaci információs rendszert működtet, és vonatkozó kutatásokat végez. Ez az elemző, tanácsadó és adatfeldolgozó tevékenység az alapvető tejtermékek (így pl. tej, sovány- és zsíros tejpör, vaj és sajt) piacának, elsődlegesen külpiaci és készletmozgásaira vonatkozó vizsgálatait jelenti, hosszú idősoros összehasonlításban.

Külön fejezetben került bemutatásra a világpiac, Olaszország, illetve Magyarország tejpiaca. Rossi úr felhívta a figyelmet, hogy a magyar export szerkezetét át kellene alakítani a nagyobb hozzáadott értékkel bíró késztermékek irányába. Rossi úr óvatosan bizakodó volt a piaci kilátások kapcsán: a piac várhatóan egyensúlyba kerül, de felhívta a figyelmet arra, hogy a termelőknek és feldolgozóknak minden eddiginél nagyobb lesz az egymásra utaltsága a jövőben.

Emelte a Konferencia színvonalát, hogy rendkívül sűrű programja ellenére időt tudott szakítani és aktív résztvevője tudott lenni a beszélgetésnek **Molnár Tamás** úr, vámszakmai és nemzetközi ügyekért felelős helyettes-államtitkár, a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjében. Helyettes-államtitkár úr látogatásának apropója az volt, hogy a jövőben szervezeten együttműködik a magyarországi tejkereskedelem ellenőrzésében, a tejágazat piaci viszonyainak megtisztításában a NAV-val a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács. A tejágazat képviselőivel korábban kialakult szakmai kapcsolatról most megállapodás is született. A tejágazat minél hatékonyabb ellenőrzése, a tejtermelők helyzetének könnyítése és a tisztességes piaci verseny megteremtése a NAV és a Tej Terméktanács együttműködésének célja. A jövőben a tejtermelőket képviselő szakmai szervezet a tejágazatban zajló piaci folyamatokról, tendenciákról rendszeresen tájékoztatja a NAV-ot, szakmai ismereteivel támogatja és segíti a hivatal ellenőrzéseit, és jelzi, ha a NAV hatáskörébe tartozó jogsértést tapasztal.

Úgy ítéljük meg – és vendégeink elégedettsége is ezt igazolja –, hogy hasznos, az ágazat szereplői számára a jövő gondolkodását segítő ismeretátadást sikerült megszervezni, mely szakmai tanácskozásokra a jövőben is szükség van.

A konferencián elhangzott előadások a <http://www.tej-termek.hu/konferencia> címen érhetők el.

A 2016/2017. 'KVÓTAÉVRE' PROGNOSTIZÁLT NYERSTEJ ALAPÁR KORREKCIÓJA

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2016. december 19-i ülésén úgy döntött, hogy a 2016. április 1. napjától 2017. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2016. szeptember 13-i ülésén – meghatározott 75 Ft/kg-os prognózist 79 Ft/kg-ra módosítja.

Az Elnökség a „kvótaév” negyedik negyedévére (2017. január-március) 92 Ft/kg átlag alapárát jelez előre.

NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL – TEJ TERMÉK-TANÁCS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Elmúlt számunkban hírt adtunk arról, hogy a NAV a tejágazat minél hatékonyabb adóhatósági ellenőrzése érdekében szorosan együtt kíván működni a Tej Terméktanáccsal. 2016 októberében sor került az együttműködési megállapodás aláírására. A megállapodást Tállai András, a NAV vezetője, valamint Mélykúti Tibor, a Terméktanács elnöke írta alá.

A jövőben a Terméktanács a tejágazatban zajló piaci folyamatokról, tendenciákról rendszeresen tájékoztatja a NAV-ot, szakmai ismereteivel támogatja és segíti a hivatal ellenőrzéseit, és jelzi, ha a NAV hatáskörébe tartozó jogsértést tapasztal. A két szervezet által létrehozott Tej Munkacsoport az EKÁER lehetőségeit is kiaknázva együttműködik a nyerstej-szállítmányok ellenőrzésében.

SZAKMAKÖZI SZERVEZETI ELLENŐRZÉS

A Földművelésügyi Minisztérium 2016. decemberében helyszíni szemlét tartott a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanácsnál. A szaktárca vizsgálata – melyet minden évben lefolytatnak – arra terjed ki, hogy a Tej Terméktanács elismert szakmaközi szervezetként történő működése megfelel-e a vonatkozó jogszabályokban előírt feltételeknek. A vizsgálatról minden esetben jegyzőkönyv készül. A Földművelésügyi Minisztérium munkatársai a helyszíni szemle során megállapították, hogy a Tej Terméktanács szakmaközi szervezetként történő működése teljes mértékben megfelel a jogszabályi előírásokban foglaltak.

HATÓSÁGI BEJELENTÉSEK

A Tej Terméktanács 2016 IV. negyedévében 1,5% zsírtartalmú import UHT tej forgalmazása során adófizetési kötelezettség elmulasztása gyanújával egy esetben tett bejelentést a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé. Tekintettel a termék származására, a bejelentést az illetékes Szlovák Adóhatóság felé is megtettük.

Fogyasztó megtévesztésére alkalmas jelölés alkalmazása miatt egy esetben éltünk bejelentéssel a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felé, amely ügyben a hatósági vizsgálat lezárult. A Hivatal megállapította, hogy a jelölés valóban jogszabálysértő volt, de mivel a termék forgalmazása időközben megszűnt, a szabálysértés szankcionálására nem került sor.

A hatósági bejelentésekkel kapcsolatos részletes információk a Tej Terméktanács weboldalán megtalálhatók (www.tejtermek.hu).

TEJIPARI NYUGDÍJASOK TALÁLKOZÓJA

2016. november 10-én került sor a Magyar Tejipari Egyesülés Igazgató Tanács nyugdíjas tagjai és a volt Tejipari Vállalatok Trösztjétől nyugdíjba vonult munkatársak immár hagyománynak számító éves találkozására. A rendezvényt – melyen Harcz Zoltán ügyvezető igazgató tartott tejpiaci tájékoztatót a résztvevőknek – a Tej Terméktanács anyagilag, míg több tejfeldolgozó üzem tejtermékekkel támogatta, melyet ezúton is köszönünk tagvállalatainknak.

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

AZ ALAPÍTVÁNY CÉLJA

Az alapítvány társadalmi célja az egészséges táplálkozás érdekében a hazai tejtermékek népszerűsítése. Az Alapítvány a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási és jogvédő tevékenységet támogat. Az Alapítvány céljának megvalósítása érdekében a Magyar Sajtlovagrenddel, a kézműves sajtkészítőkkel, az iskolai edukációs programmal és egyéb közösségi marketing tevékenységekkel kapcsolatosan lát el feladatokat.

MAGYAR SAJTLOVAGREND

A 2003-ban - a Tej Terméktanács által - létrehozott Magyar Sajtlovagrend feladata elsősorban a hazai sajtgyártás rangjának emelése és a fogyasztás népszerűsítése. Az Alapítvány - a Magyar Sajtlovagrenddel kapcsolatos - törekvése, hogy az valódi irányítással, hatékonyabban és megfelelően működjön. Elhatározás, hogy a rendezvények - ahol a Magyar Sajtlovagrend megjelenik - előre tervezhetőek legyenek; a Sajtlovagok mindig magas számban jelenjenek meg.

Az Alapítvány a Lovagrend 'gazdája', tevékenységét/működését szabályzatba foglalja, tagsági körét folyamatosan felülvizsgálja. Alapítvány tevékenysége eredményeképpen a Magyar Sajtlovagrend operatívabb kapcsolatba kerül a Kormányzattal és a szakmai szervezetekkel.

A hazai sajtgyártás rangjának emelése és a fogyasztás népszerűsítése fontos ágazati, társadalmi cél. Az egészséges táplálkozás érdekében az Alapítvány - a Magyar Sajtlovagrenden keresztül - támogatja a hazai sajtermékek előállításának és fogyasztásának népszerűsítését.

KÉZMŰVES SAJTKÉSZÍTŐK TEVÉKENYSÉGÉNEK SEGÍTÉSE

Az Alapítvány támogatja a minőségi (kézműves) sajtokat készítő vállalkozók összefogását.

A sajt- és tejtermékek készítésével hagyományos módon foglalkozó gazdák és vállalkozók országos szintű összefogása és együttműködésének megszervezése fontos célkitűzés.

Az együttműködés érdekében az egységes fellépés és az egységes kommunikáció megteremtése és elősegítése a cél.

ISKOLAI EDUKÁCIÓS PROGRAM

Az Alapítvány kiemelt céljának tekinti a gyermekek, fiatalok, a 'jövő nemzedék' tejfogyasztóvá nevelésének támogatását.

A Tej Terméktanács által már közel egy évtizede megkezdett iskolai tejfogyasztást ösztönző edukációs kampányának támogatását folytatja, így az iskolatej program hatékonyságát növeli az Alapítvány.

Több éves tapasztalat igazolja az iskolai edukációs program szükségességét, mely jelentős segítséget nyújt a fiataloknak az egészségtudatos táplálkozás kialakításában; segíti a pedagógusok nevelési tevékenységét.

Az Európai Unió Iskolatej Program tejtermékek fogyasztására és kiegyensúlyozott étrend kialakítására ösztönzi a gyerekeket. Ezen kívül az életre szóló helyes étkezési és táplálkozási szokások kialakításával oktató szerepet is betölt. Az Európai Unió az Európai Iskolatej Programon keresztül támogatást biztosít az iskolák és egyéb oktatási létesítmények számára, hogy tejet és tejtermékeket biztosíthassanak a diákjaik számára.

KÖZÖSSÉGI MARKETING TEVÉKENYSÉG

A közösségi agrármarketing tevékenység olyan marketingtevékenység, amely túllép a vállalati marketingmunkán és azt egy adott ágazat, termelői csoport vagy régió számára, azok érdekében, annak érintettjeivel együttműködve végzik.

A közösségi marketing tevékenység ebben az esetben a tej és tejtermékek piacbővítésének segítségét, a termékek piacbővítése céljából végzett tevékenységet, az állami támogatások hatékonyabb felhasználásának erősítését, mint indirekt támogatási formát jelent.

Tej és tejtermék ágazat szereplői számára az Alapítvány a következő területeken nyújt segítséget: a korszerű kereskedelmi módszerek terjesztése, a marketing szemlélet erősítése, az ország tej és tejtermék kínálatának formálása, a termelők, kiemelten a kis és közepes vállalkozások, valamint a feldolgozók és a forgalmazók piaci munkájának segítése, támogatás a versenyképességük növeléséhez.

TEJSZÍV ALAPÍTVÁNY

FELHÍVÁS SZJA 1%

Örömmel értesítjük, hogy 2017. január 1-től a Tejszív Alapítvány jogosulttá vált arra, hogy az SZJA 1% -ának felajánlásából részesüljön.

A Tejszív Alapítvány küldetése szerint a hazai tejágazatban információs, kommunikációs, oktatási, gazdaságfejlesztési, jogvédő és érdekképviseleti tevékenységet folytat. Kiemelt célja a hazai tejtermelés, tej és tejtermékgyártás rangjának emelése, a tejfogyasztás népszerűsítése, a Magyar Sajtlovagrend támogatása, a kézműves sajt készítőik összefogásának elősegítése, valamint az iskolai edukációs program és egyéb közösségi marketing tevékenységek ellátása.

Kérjük, hogy 2016. évi személyi jövedelemadó bevallása készítésekor adója 1%-át a Tejszív Alapítvány javára ajánlja fel!

A kedvezményezett adószáma: **18518825-2-43**

A kedvezményezett neve: **Tejszív Alapítvány**

Köszönjük, hogy adója 1%-ával segíti céljaink elérését!

Tejszív Alapítvány
kuratóriuma

JÁTSZÓVÁR ÁTADÁS

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács 2016. december 5-én adta át a "Gyűjts össze 100 tejszívet és nyerj egy játszóteret" című nyereményjáték - közjegyző jelenlétében megtartott - második sorsolásának díját, egy nagyértékű játszóvárat, illetve egy boci és egy virág beépített rugós játékot.

A kétsorsolásos játék második szerencsés nyertesei – a több mint ezer beérkezett pályázatból – a székesfehérvári Rákóczi Utcai Óvoda csemetéi lettek.

Az ünnepélyes nyereményátadáson Csik Gabriella óvodavezető köszöntőjét követően Harcz Zoltán, a Terméktanács ügyvezető igazgatója, a hazai tej és termékek előnyeire és értékeire, az egészséges életmódra, a tejszív védjegycsalád jelentőségére, valamint a jövő nemzedék tejfogyasztásra nevelésének fontosságára hívta fel a figyelmet. Az átadó ünnepségen részt vett Molnár Tamás önkormányzati képviselő is.

Az óvodások zenés műsorral, közös énekléssel tették valamennyi résztvevő számára emlékezetessé az átadóünnepséget, majd hatalmas lelkesedéssel elindult az udvar legújabb játékának felfedezése.

A Tej Terméktanács 2015 januárjában Elnökségi határozat alapján kezdeményezte a Földművelésügyi Minisztériumnál, hogy a 2015. évi költségvetésen belül 420 millió Ft külön forrást biztosítson közösségi tejmarketing célokra.

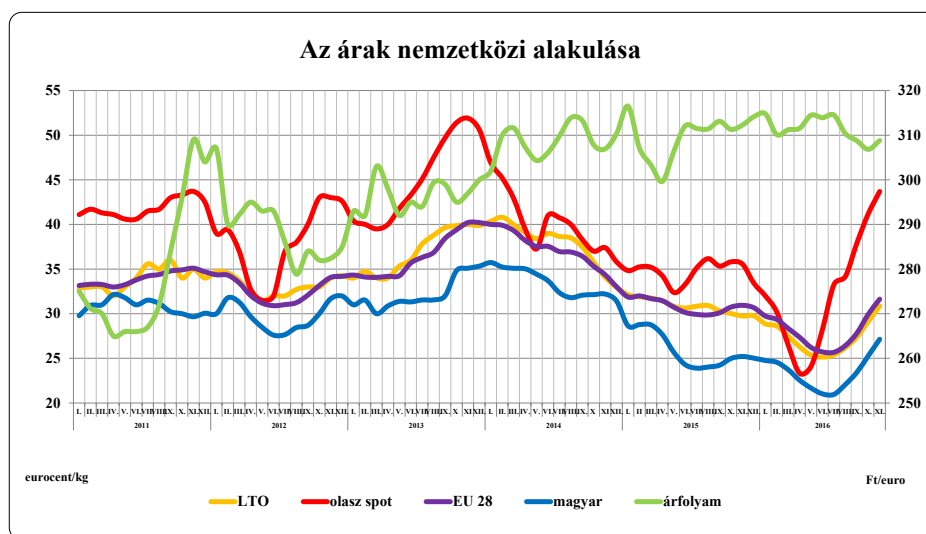
Ezen közösségi tejmarketing program egyik kiemelt része az úgynevezett „UHT doboz kampány”. A kampány során a hazai UHT tejek csomagolásán egy egysegű, egyoldalas, a tejszív logót is magába foglaló üzenet került megjelentetésre. A megújult csomagolással egységesebb lett a magyarországi UHT tejek kommunikációja, valamint ezzel egyidejűleg országos nyereményjáték is meghirdetésre került.

Az akcióban a promóciós kampány keretében gyártott „TEJ (színes ábrás)” tejszív logóval ellátott, magyar nyerstejből készülő UHT dobozos tejek vettek részt. A díjakért folyó játékban való részvétel feltétele a promócióban résztvevő termékek közül 100 db tetszőleges termék vásárlása, és annak csomagolásáról a megjelölt promóciós rész kivágása, valamint beküldése volt. A játékban a Magyarországon működő általános iskolák és óvodák vehettek részt. A játék 2016. június 15. éjfélig tartott, melynek során két alkalommal 1-1 db, nettó 1 millió Ft értékű „Játszóvár” került kisorsolásra.

A kampány elsődleges célja volt a tej és tejtermékek népszerűsítése, összekötve azt a megbízhatósággal és az egészséges életmóddal, egy tudatos fogyasztói réteg kinevelése, valamint a tejszív logó bemutatása.

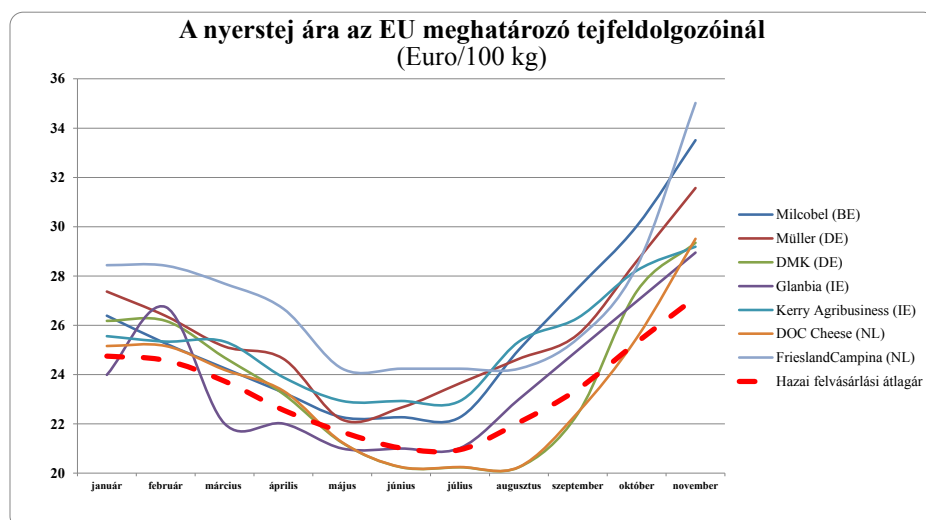
A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács határozott álláspontja, hogy a hazai tejfogyasztás erőteljes ösztönzése céljából tudatosítani kell a fogyasztókban a hazai termékek vásárlásának jelentőségét. Kiemelt célunk a fogyasztók képzése, valamint a „hazai tejtermék = minőség és megbízhatóság, munkahelymegőrzés” üzenet közvetítése.

A tejárak valamennyi vizsgált viszonylatban javuló tendenciát mutattak 2016 őszén. Az Uniós átlagár, valamint az LTO árfigyelésébe bevont nagyobb tejfeldolgozó vállalkozások felvásárlási áraiból számított átlagár dinamikában és árszintben is egymáshoz közel alakul. Az EU 2016. novemberi átlagára 31,63 eurocent/kg, amely a júliusi mélypontnál 23%-kal magasabb. Az LTO novemberi ára 30,86 eurocent/kg, a javulás a nyári legalacsonyabb árhoz képest szintén 23%-os. A magyarországi felvásárlási átlagár ugyanakkor csak a javulás mértékében mutat hasonlóságot az EU-s átlagárral, árszintben 15%-kal marad el attól. A 2016. november havi hazai 27,14 eurocent/kg átlagár 29%-kal magasabb a júliusban mért legalacsonyabb árnál. Az olasz spot piacon az árak javulása dinamikusabb volt, a novemberi 43,69 eurocent/kg ár közel 90%-kal haladja meg a mélypontnak számító áprilisi árat. Az árak tartós javulásának köszönhetően 2016 novemberében valamennyi vizsgált ár meghaladta az egy évvel korábbi szintet. Míg azonban a decemberre becsült 32,03 eurocent/kg uniós átlagár további mérsékelt emelkedést vetít előre, addig az olasz spot ár decemberben már határozottan, 4%-kal csökkent a novemberi árhoz viszonyítottan, és az elkövetkező időszakban tartós emelkedés a spot piacon nem is várható.

*Forrás: MNB, LTO, Milk Market Observatory, Camera di Commercio Verona
Az adatok nem azonos beltartalomra vonatkoznak, de a tendenciák összehasonlíthatók.*

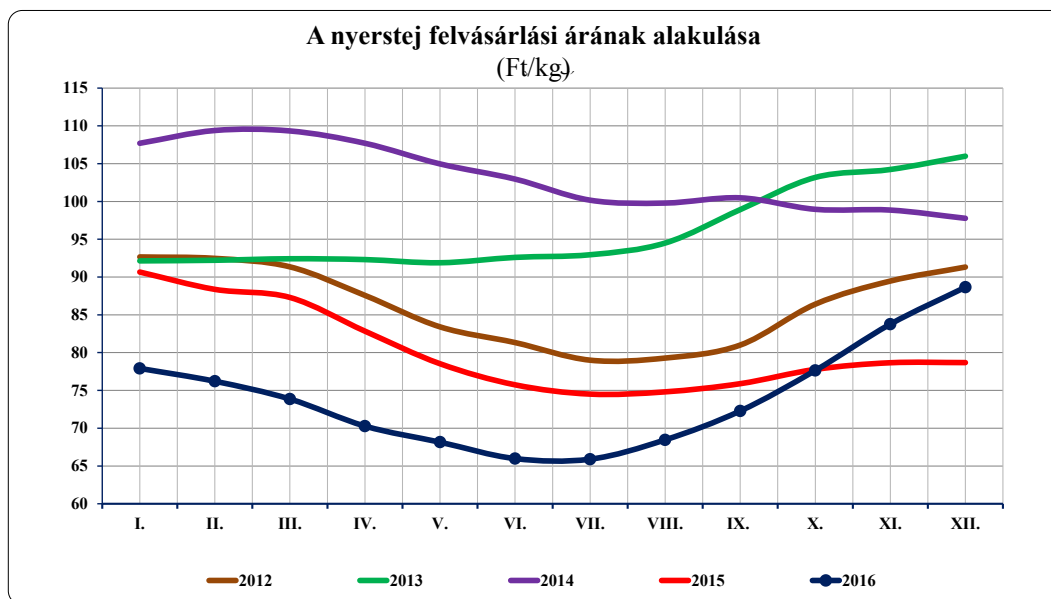
Az Európai Unió meghatározó tejfeldolgozóinak felvásárlási árainál 2016 őszén is folytatódott a pozitív tendencia. A novemberi árak 30-45%-kal haladják meg az augusztusi árakat, amikor is a felvásárlási árak emelkedésnek indultak. Ennél kisebb (15%) árnövekedés a vizsgált tagállamok közül csak Írországban, a Kerry Agribusiness árainál mérhető. Az AKI által mért hazai felvásárlási átlagár a hazai feldolgozóknak a piaci trendet követő áremelési politikáját mutatja, mértéke azonban az alsó értékhez közelít. Míg 2016 tavaszán a németországi DMK és a hollandiai DOC Cheese árai a hazai ár alá süllyedtek, addig október hónapban már ezen két feldolgozó felvásárlási árai meghaladták a hazai átlagárát.

*Forrás: LTO, www.milkprices.nl
Az árak 4,2% zsír- és 3,4% fehérjetartalomra vonatkoznak, ÁFA nélkül*

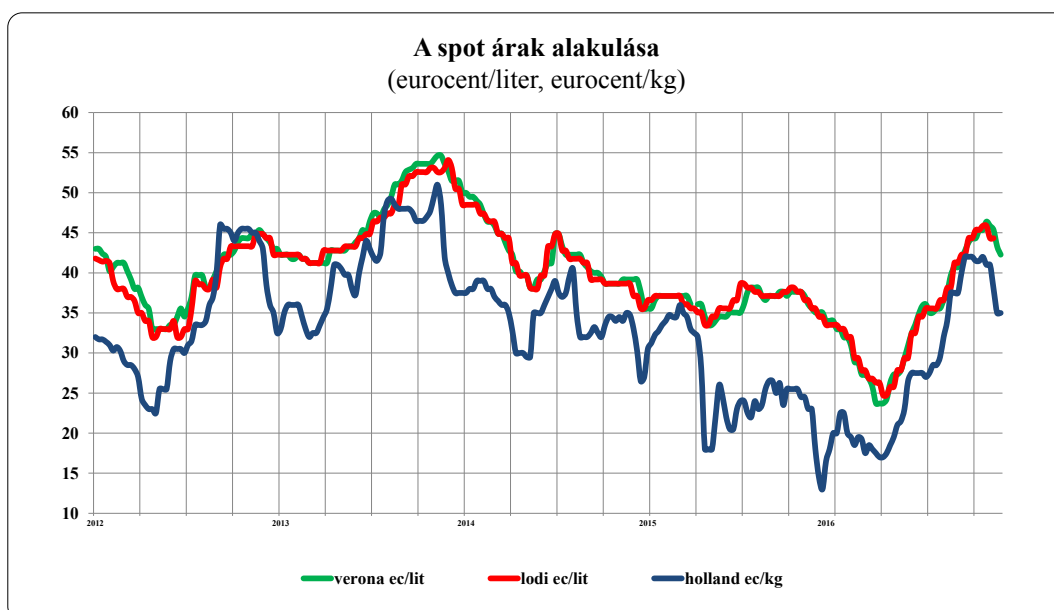

A hazai nyerstej ár emelkedése a IV. negyedévben tovább folytatódott, októberben 7,4, novemberben 7,9%-kal emelkedett a felvásárlási átlagár. A novemberi 83,77 Ft/kg ár végre elérte az egy évvel korábbi árat, sőt 6,5%-kal meg is haladta azt. A decemberi ár további 5,8%-os javulást mutatva 88,65 Ft/kg, amely már 14%-kal magasabb az egy évvel korábbi árnál.

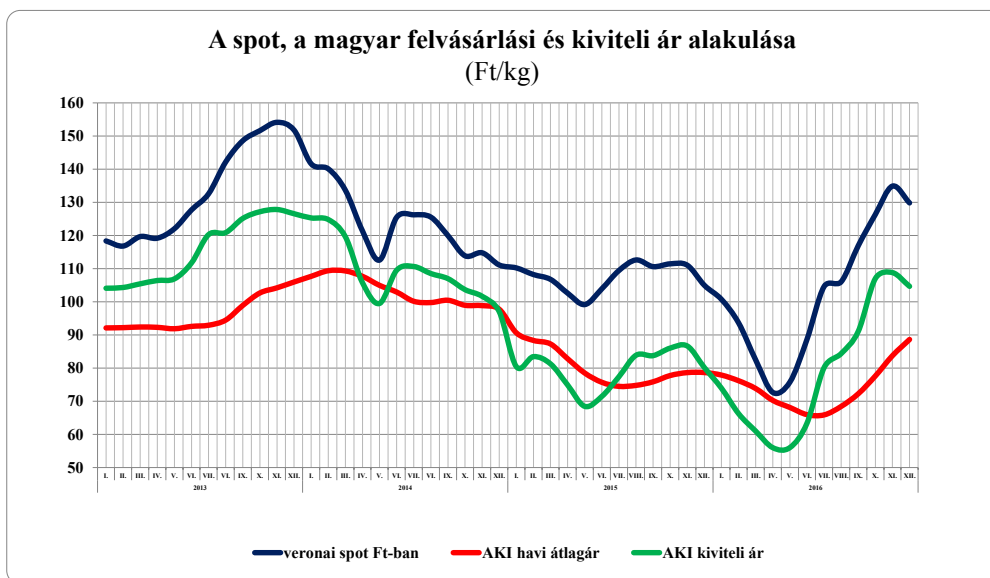
Forrás: AKI

A nyerstej olaszországi azonnali (spot) piaci árának 2016 áprilisa óta tartó emelkedése egészen november első feléig folyamatos volt. A legmagasabb veronai spot ár 2016 novemberében 46,40 eurocent/liter volt, amely 95%-kal haladta meg az áprilisban mért legalacsonyabb árat (23,71 eurocent/liter). A Lodi spot árak tendenciában és árszintben is hasonlóak a veronai spot árakhoz. A holland spot piacon szintén hasonló a tendencia, de ahogy az árszint is jóval drasztikusabb volt, úgy a javulás is jelentősebb. A novemberi 42 eurocent/kg ár 147%-kal magasabb az áprilisban mért 17,00 eurocent/kg árnál. November második felétől azonban az árak mindhárom vizsgált piacon csökkenésnek indultak. A december végi veronai és lodi ár 9-9, a holland spot ár 17%-kal alacsonyabb ezeknél a novemberi maximum árnál.

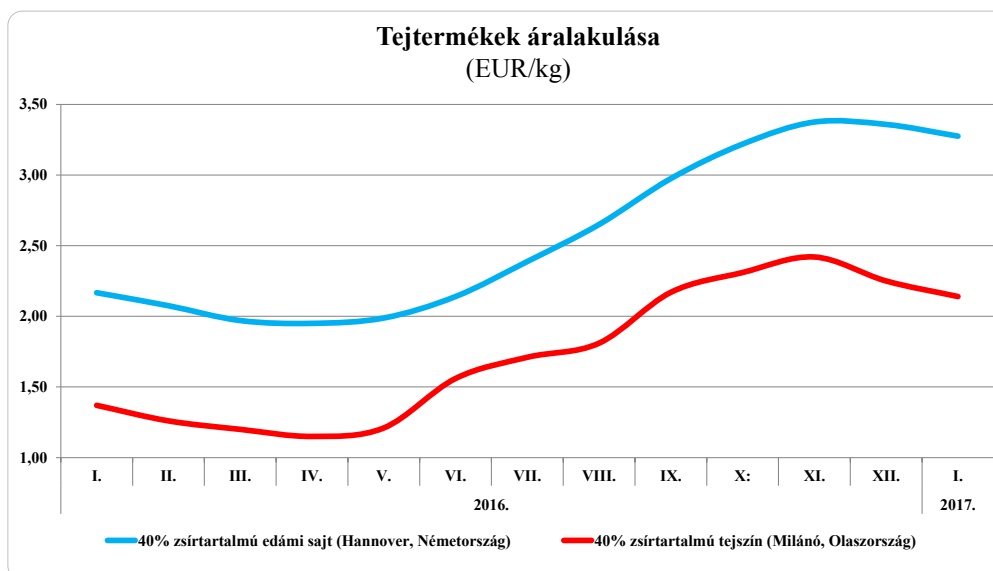
Forrás: CLAL

A hazai kiviteli árak trendje mértékben és dinamikában is megegyezik a spot piaci trenddel. A május óta tartó javulás jelentős, a novemberi árak a spot piaci árak tekintetében 85, a kiviteli árak tekintetében 94%-kal haladják meg az elmúlt évek mélypontjának számító áprilisi árakat. Ugyancsak folyamatos a felvásárlási árak augusztus óta tartó javulása, mértéke azonban mérsékeltebb, a novemberi ár 27%-kal haladja meg a legalacsonyabb júliusi árat. December hónap újabb emelkedést hozott, júliushoz képest így már 34,5%-os a javulás. A kiviteli ár novemberi emelkedésének kis mértéke (+1,6%) azonban már bizonyos trendváltozást vetített előre, amely a decemberi csökkenésben (-4%, 104,67 Ft/kg) meg is jelent. Ugyancsak csökkenni kezdtek az árak az olasz spot piacon is. Az exportáraknak a felvásárlási áraknál nagyobb mértékű javulása következtében 2016 júliusa óta a kiviteli ár folyamatosan 20%-nál nagyobb mértékben haladja meg a felvásárlási árat. A legnagyobb különbség (+38%) október hónapban volt a két ár között. A kiviteli árak csökkenése és a hazai felvásárlási árak tekintetében várható további javulás ugyanakkor azt valószínűsíti, hogy a következő hónapokban a kiviteli- és a felvásárlási átlagár közelíteni fog egymáshoz. Ezt mutatja, hogy december hónapban a különbség már újra 18%-ra mérséklődött.

Forrás: AKI, Camera di Commercio Verona

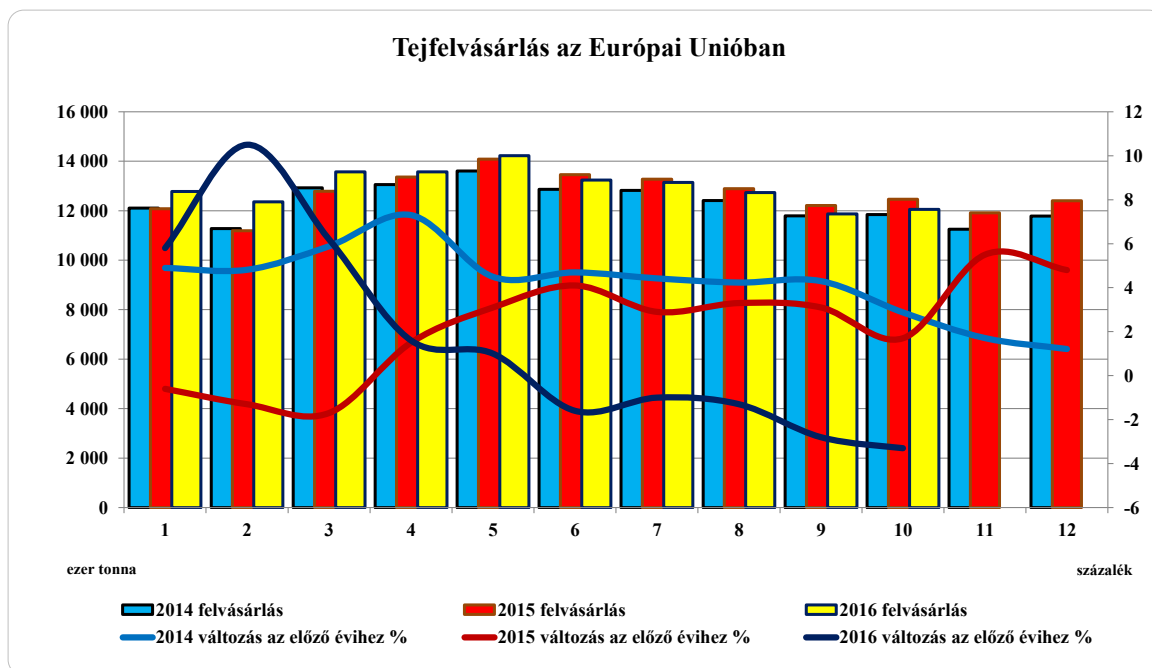
A felvásárlási árakhoz hasonlóan a tejtermékek árában is nyomonkövethető a piacot 2016. évben jellemző tendencia. A sajt (Németország) és a tejszín (Olaszország) árait vizsgálva megállapítható, hogy a tejtermékek esetében az év mélypontját április hónap hozta el, a sajtnál 10, a tejszínnél 16%-os volt a csökkenés az év elejéhez képest. A piaci viszonyok változásával májustól egészen novemberig zavartalan volt az áremelkedés, a novemberi ár a sajt esetében 73, a tejszínnél ennél is nagyobb mértékben, 110%-kal haladta meg az áprilisi árakat. December hónapban azonban a spot piaci trendhez hasonlatosan a tejtermékek árában is mérséklődés kezdődött, a januári adatok a sajtnál ugyan még csak 3, a tejszínnél azonban már 12%-os csökkenést mutatnak.

Forrás: CLAL

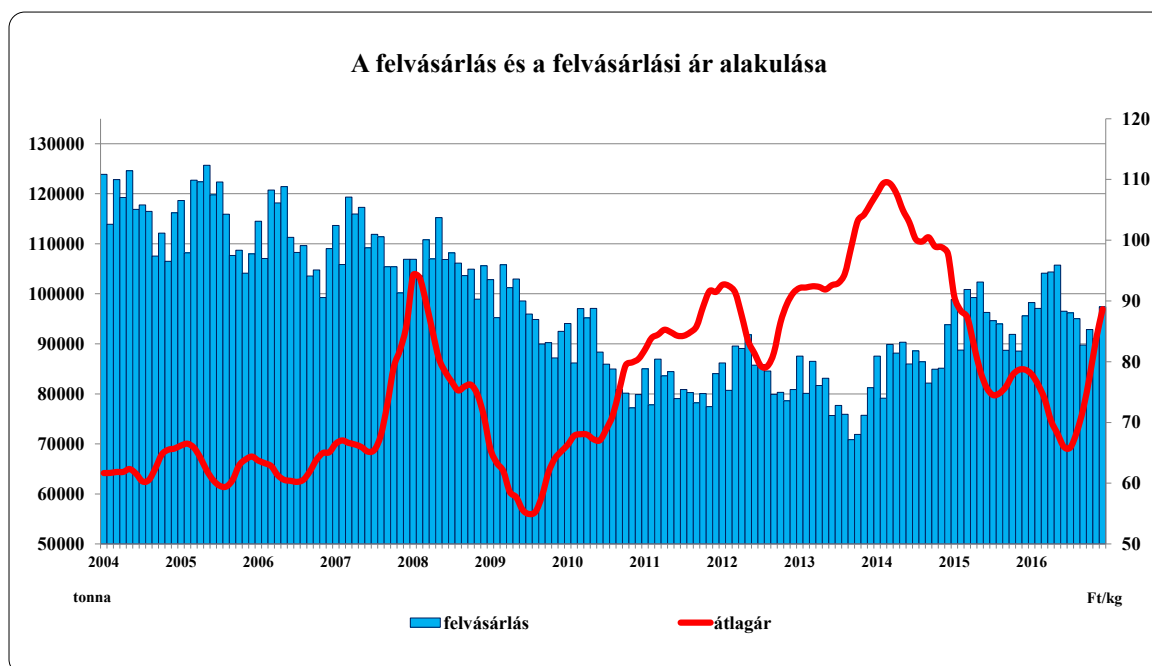

Az EU tejfelvásárlásának növekedése 2016 májusáig folyamatos volt, majd júniustól kezdődően hónapról-hónapra kevesebb felvásárlást mértek az előző év azonos hónapjához viszonyítottn. A 2016. január-októberi tejfelvásárlási adatok ugyanakkor még mindig a 2015. évi szint felettiek, a termelésnövekedés mértéke 1,3%-os. Az Unió termelés csökkentését célzó támogatásával az év utolsó negyedében további csökkenésre lehet számítani, így az előrejelzések szerint 2015/2016 viszonylatában az EU-s tejtermelés csupán 0,6%-kal nő.

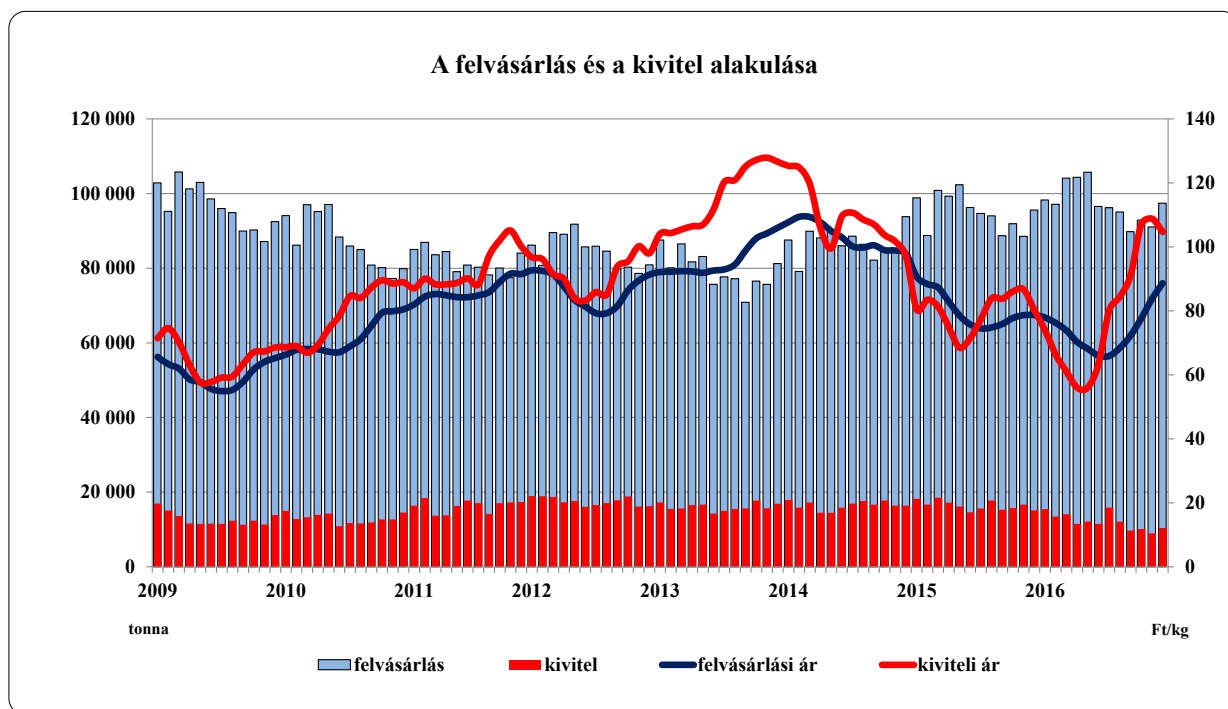
Forrás: CLAL

A 2015. év Magyarországon is rekord termelési adatokat hozott, és a termelésnövekedés a 2016. év folyamán is folytatódott. A nyári hónapokban a termelésnövekedés ugyanakkor egyre kisebb mértékűvé vált, és 1-2% körül látszott állandósulni, ahogy a tehénállomány csökkenése egyre nagyobb arányúvá vált. A novemberben felvásárolt mennyiség ennél kissé nagyobb mértékben, 2,8%-kal haladta meg az egy évvel korábban felvásárolt mennyiséget, december hónapban azonban újra 2%-ra mérséklődött az egy évvel korábbi időszakhoz mért termelésnövekedés.

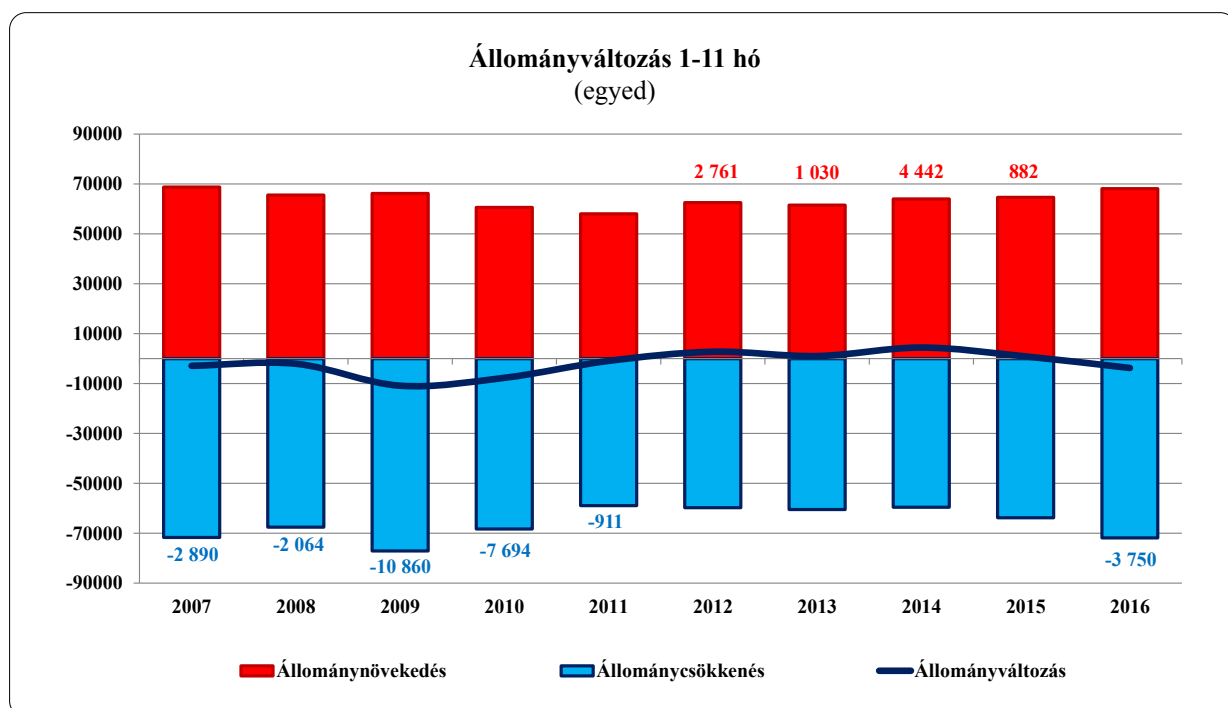
Forrás: AKI

A magyar tejpiac sajátosságaként számon tartott magas kiviteli arány 2016 elejére kissé mérséklődött, majd hónapról-hónapra egyre csökkent. A kiviteli ár júliusi 26%-os javulása következtében az exportált mennyiség is emelkedésnek indult, de nyár végén újra visszaesett a kivitel. Míg júliusban a felvásárolt mennyiség 16%-a került exportra, addig az őszi hónapokban már rendre csak 10% volt az exportált tej mennyisége. Decemberben mind a felvásárolt, mind az exportált mennyiség emelkedett, és habár utóbbi nagyobb (+16%) mértékben, a százalékos arányon ez alig (11%) változtatott.

Forrás: AKI

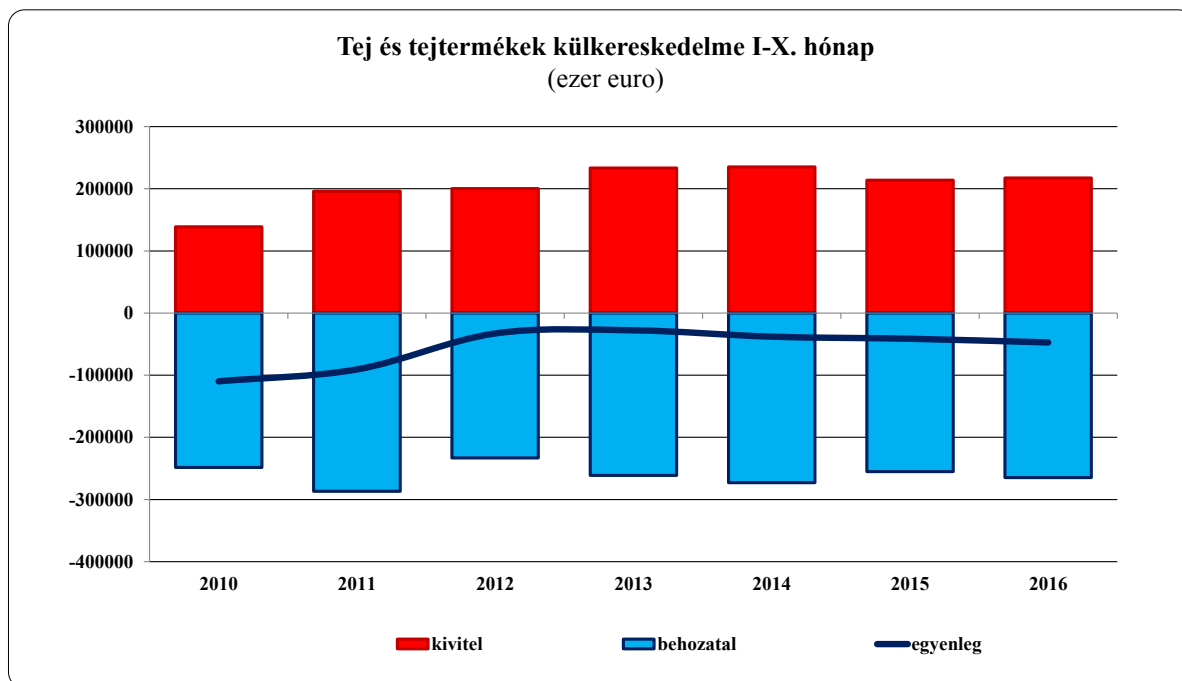
2016. 1-11. hónapjában a tehénállományban jelentős mértékű, 2%-os csökkenés következett be előző évhez képest. Ennek oka, hogy a tehénkivonások száma 12,6%-kal nőtt 2015. évhez viszonyítottn, amelyet az üszőbeállítások növekedése sem tudott kompenzálni. A tehénkivonásokból kifejezetten magas arányt (72%) képvisel a vágásra értékesítés. A csökkenő trend valószínűsíthetően az év teljes egészére jellemző marad.

Forrás: ÁT Kft.

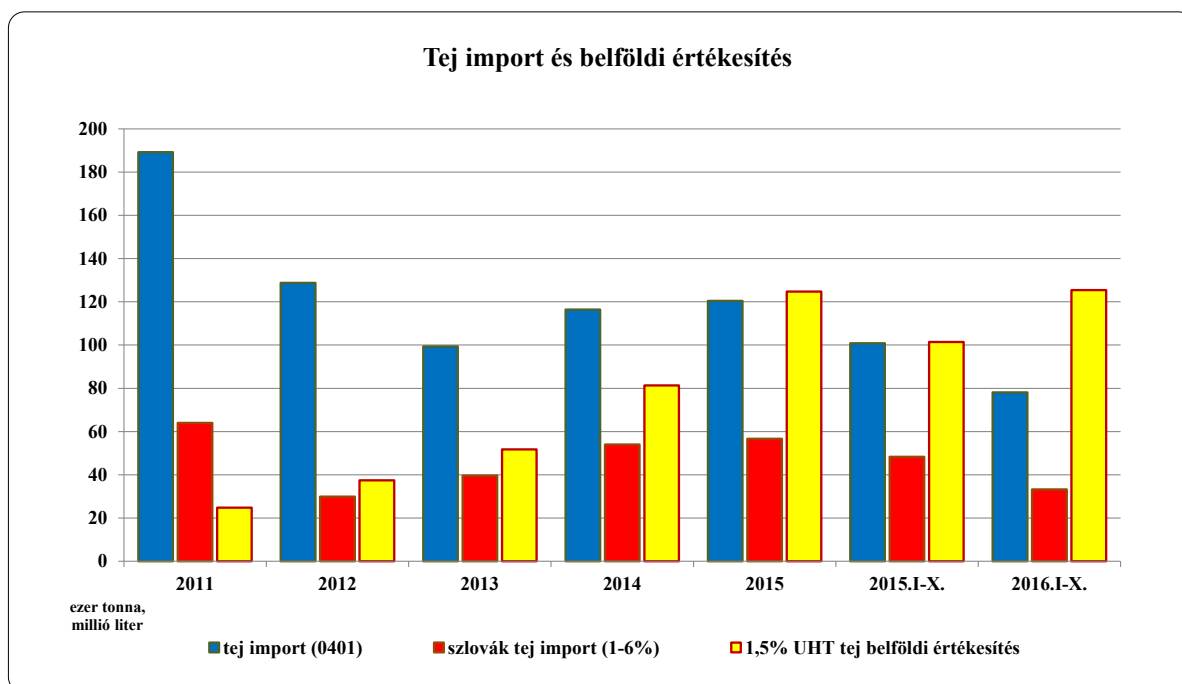

A tej és tejtermékek külkereskedelmében 2016 őszén változás következett be, az export 1,7, az import 3,7%-kal emelkedett 2016. 1-10. hónapjában 2015. évhez képest értékben kifejezve. Az egyenleg ugyanakkor továbbra is az import nagyobb arányát jelzi, a behozatal értéke 22%-kal haladja meg az export árbevételét. A 2014. évi csúcsértékektől az elmaradás továbbra is jelentős, 7%-os az export esetében, míg az importnál kisebb mértékű, 3%-os.

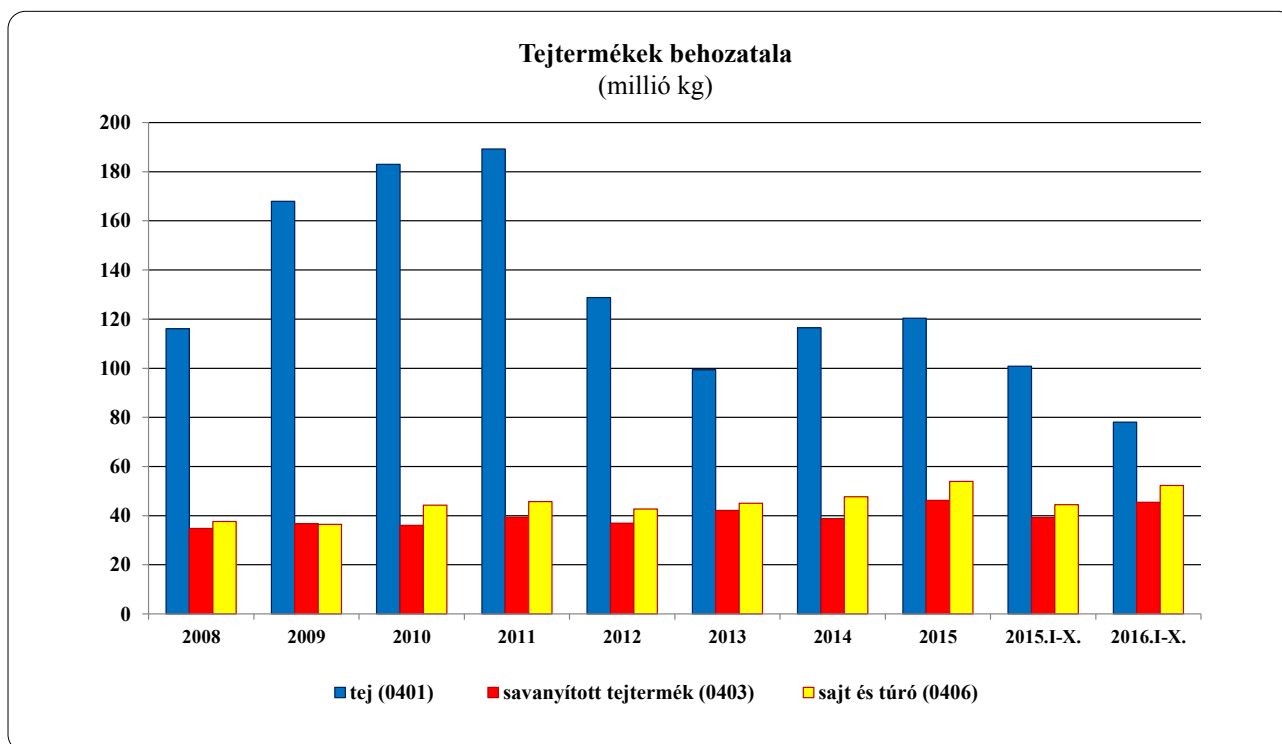
Forrás: KSH

A folyadéktej fogyasztás növekedése folyamatos, a 1,5% UHT tej 2016. első tíz hónapjának belföldi értékesítése 24%-kal magasabb 2015. év azonos időszakának mennyiségénél, és máris meghaladta a teljes 2015. év belföldi értékesítését. A fogyasztói tej importjában jelentős, 23%-os a visszaesés, a megnövekedett belföldi értékesítést tehát hazai termékekkel érte el a piac. A hazai fogyasztói tej piacon leginkább jellemző szlovák tej importja ugyancsak nagymértékben esett vissza, a 2016. 1-10. havi adatok 31%-os csökkenést mutatnak 2015. évhez képest. Részaránya a teljes importból ugyancsak mérséklődött, 48-ról 43%-ra.

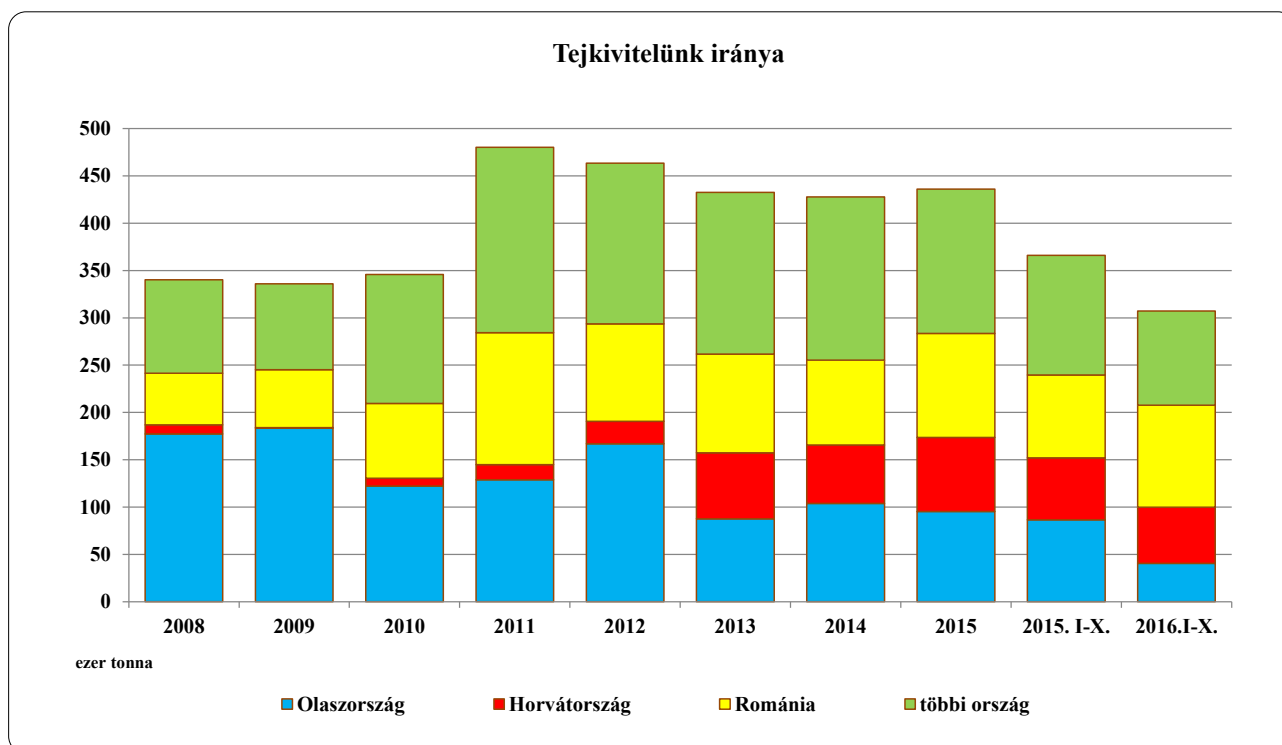
Forrás: KSH, AKI

A főbb tejtermékek behozatalában továbbra is a fogyasztói tej áll az első helyen, 2016. 1-10. hónapjában azonban az előző évhez képest jelentősen, 23%-kal kevesebb import tej érkezett az országba. Továbbra is határozott emelkedést mutat ugyanakkor a sajt és a savanyított tejtermékek importja. E két termékcsoporthoz 17, illetve 16%-kal több import érkezett hazánkba 2016/2015. viszonylatában.

Forrás: KSH

A hazai nyerstej kivitel az év első tíz hónapjában összességében 16%-kal csökkent 2015. év viszonylatában. A főbb célországok közül Olaszország irányába jelentősen, 53%-kal csökkent a kivitel, de 9%-kal kevesebb az export Horvátország felé is. Nagymértékben (+23%) emelkedett ugyanakkor a Románia felé irányuló nyerstej export.

Forrás: KSH

TEJCSOMAG – JELENTÉS

Az Európai Bizottság 2016. november 24-én tette közzé legújabb jelentését a 2012-ben az európai tejtermelők ellátási láncon belüli helyzetének javítására bevezetett ún. tejcsomagról.

A jelentésből kiderül, hogy az intézkedések életbe lépése után három évvel az európai gazdálkodók növekvő mértékben élnek a csomagban kínált eszközökkel. Egyre gyakoribb például, hogy a tejtermelők termelői szervezetekbe tömörülve kollektív tárgyalásokat folytatnak a szerződéses feltételekről, és hogy írásbeli szerződést kötnek a felvásárlókkal.

A második jelentés az eredeti tervek szerint 2018-ban lett volna esedékes, de a tejágazat elhúzódó nehézségeire tekintettel Phil Hogan mezőgazdasági főbiztos úgy döntött, hogy már 2016 végén publikálni kell a jelentést. A közzététel időpontjának előrehozatalára a Bizottság a tejágazat megsegítését célzó, még 2015. évben bejelentett és megvalósított szolidaritási intézkedések keretében vállalt kötelezettséget.

A jelentés többek között megvizsgálta, hogy milyen további lehetőségekkel élhetnek a tejtermelők. Kiemelte a tejcsomag két olyan kulcselemét – a termelők szervezetekbe tömörülését és a kollektív tárgyalás intézményét –, amelyet a tagállamok, valamint a termelői és gazdálkodói szervezetek még nem használnak ki teljes mértékben, és felvázolta a különböző módjait annak, hogyan lehetne ezeket az eszközöket hatékonyabbá tenni uniós és tagállami szinten egyaránt. A jelentés az alábbi pedagógiai, pénzügyi vagy operatív jellegű fellépéseket határozta meg:

- a tagállamok közötti tapasztalatcsere,
- a termelői szervezetek működésével és az azokban rejlő lehetőségekkel kapcsolatos figyelemfelkeltő kampányok,
- a termelői szervezetek előnyben részesítése a támogatási programokhoz hozzáféréssel rendelkező egyéni termelőkkel szemben: támogatások formájában, a támogathatósági kritériumok megállapításakor kiemeltebb helyen kezeléssel vagy magasabb társfinanszírozási arányok megállapításával (a tagállamok mérlegelhetnek nemzeti szintű adókedvezményeket is),
- a termelői szervezeteknek nyújtott kiegészítő pénzügyi támogatás a tejtermelők ellátási láncbéli érdekérvényesítő képességének növelésére,
- a szakmaközi szervezetek szerepének kibővítése

(jelenleg 10 szakmaközi szervezetet ismernek el öt tagállamban: Franciaországban, Spanyolországban, Hollandiában, Portugáliában és Magyarországon, amelyek közül egyedül a magyarországi szakmaközi szervezet képviseli az ellátási lánc mindhárom szakaszát a termelőktől a kiskereskedőig, míg a többi szakmaközi szervezet csak a termelőket és az iparágat foglalja magában),

- a termelői szervezetek elismerésére vonatkozó adminisztratív feltételek és követelmények felülvizsgálata.

Szakmaközi szervezetünk fenti jelentésben történő szerepeltetése megerősíti azt a szakmai irányvonalat, amelyet a Tej Termék Tanács képvisel.

A jelentés alátámasztja, hogy a 2017. évi bizottsági munkaprogram keretében szakpolitikai intézkedéseket kell hozni, valamint arra a megállapításra jut, hogy a tejágazati csomagban rejlő lehetőségek maradéktalan kiaknázása érdekében előnyös lenne kiterjeszteni a csomag részét képező intézkedések hatályát 2020. utánra is.

(Forrás: http://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/com-2016-724_hu.pdf)

EU TEJPIACI HELYZET

Az Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont legfrissebb felvásárlási adatai alapján az EU nyerstej szállítása 2016 júniusától folyamatosan az előző évi szint alatt. Szeptember és október hónapban már jelentősen, 3-3%-kal kevesebb tejet vásároltak fel Uniós szinten, mint az előző év azonos hónapjaiban. Ennek ellenére a 2016. január-októberi felvásárlás még mindig 1,2%-kal magasabb 2015. azonos időszakának felvásárlásánál. A tagállamok közül az év első tíz hónapját érintő legnagyobb növekedést továbbra is Ciprusban mérték (+21,8%), de Luxemburgban (+11,1%) és Hollandiában (+9%) is jelentősen nőtt a tejtermelés. Csökkent a tejtermelés – többek között – Szlovákiában (-4,7%), Horvátországban (-4,2%), az Egyesült Királyságban (-3,6%) és Franciaországban (-1,6%).

Magyarországon a termelésnövekedés az uniós átlagnál kisebb mértékű, 0,8%-os a 2016. 1-10. hónap vonatkozásában.

A 2016. január-októberi időszakban Uniós szinten valamennyi főbb tejtermék termelése növekedett. Legnagyobb mértékben (+5,9%) a sovány tejpor előállítása emelkedett, legkisebb mértékben (+1,7%) a sajté. Az egyéb porított termék előállítása 5,2, a vaj termelése 4%-kal növekedett, míg a kezelt tejé 2,9%-kal.

Az uniós nyerstej átlagár 2016 augusztusa óta folyamatosan emelkedik, a legfrissebb 2016. novemberi ár az előző hónaphoz képest 5,7%-ot javulva elérte a 31,63 EUR/100 kg szintet. A 2016 augusztusi árnál ez az ár már mintegy 20%-kal magasabb, és az egy évvel korábbi árszintet is 2%-kal meghaladja. A 2016. decemberre becsült átlagár (32,03 EUR/100 kg) további javulást vetít előre.

Az Európai Bizottság Magyarországra jelzett novemberi átlagára 27,14 EUR/100 kg, amely az előző havinál 7,3, az egy évvel korábbinál 8%-kal magasabb. Ennek ellenére Magyarország a 28 tagállam közül, egy helyet rontva, a 26. helyen áll. Csak Szlovákia és Csehország nyerstej árai alacsonyabbak a magyarországi átlagárnál.

Az olasz spot árak 2016. május óta tartó javulása a július/augusztus havi kis mértékű megtorpanást követően újraindult, december hónapban azonban csaknem 10%-os csökkenés mutatkozott. 2017. január elején az ár 39,8 EUR/100 kg volt. A holland spot ár hasonló tendenciát követve szintén csökkent december hónapban. 2017. január első hetében az ár 33 EUR/100 kg, amely azonban még mindig 95%-kal magasabb a 2016 áprilisában mért legalacsonyabb árnál, ugyanakkor 27%-kal alacsonyabb a novemberben mért legmagasabb spot árnál.

A valamennyi főbb tejtermék árában nyár elején tapasztalt növekedés év végéig tartós maradt, csak kisebb visszaesések, megtorpanások jelentkeztek a sovány tejpor, a savópor és az emmentáli sajt esetében. Összességében valamennyi tejtermék ára az előző évi szint felett alakult. A savópor 53, a vaj 45, a teljes tejpor 36, az emmentáli 32, a sovány tejpor és a gouda 23, a cheddar sajt 15%-os árnövekedést mutat 2015. évhez képest (2017. január elsejei árak – sovány tejpor: 210 EUR/100 kg, vaj: 430 EUR/100 kg, teljes tejpor: 308 EUR/100 kg, cheddar: 331 EUR/100 kg, edami: 333 EUR/100 kg, gouda: 312 EUR/100 kg, emmentáli: 416 EUR/100 kg, savópor: 91 EUR/100 kg). A 2017 januári árakat a 2016. év mélypontjának számító májusi árakhoz viszonyítva a javulás mértéke vajnál +72%, savópornál +68%, teljes tejpornál +58%, edáminál +56%, gouda sajnál +43%, cheddar sajnál +31%, sovány tejpornál +29%, emmentálinál +16%.

A 2016. január-októberi export adatokat vizsgálva megállapítható, hogy a főbb tejtermék közül nőtt az export az előző év azonos időszakához képest a vajnál (+31%) és a sajnál (+13%), míg a sovány tejpor exportja 17%-kal esett vissza az előző évhez képest. A teljes tejpor exportja ugyancsak csökkent (-3%). Az import vonatkozásában továbbra is

jelentős a csökkenés a vaj esetében (-29%). A sajt 2016. 1-10 havi importja 19%-kal magasabb az előző évhez képest, köszönhetően annak, hogy a júliusi visszaesést követően újra dinamikusabban növekedni kezdett az import. Az EU vaj exportjának fő célországai továbbra is Szaúd-Arábia, az USA és Egyiptom, de jelentős mértékben emelkedett a kivitel Marokkó, Japán és Kína irányába is. A sajt export főbb célpiaca továbbra is az USA, Japán és Svájc. A sovány tejpor esetében Algéria, Indonézia és Kína áll az első három helyen, de Indonézia kivételével csökkenő export mennyiséggel.

A 2017. januári világpiaci árak szerint a vajnál és a teljes tejpornál az USA, a sovány tejpornál és a sajnál Óceánia árai a legmagasabbak. Az USA-ban 2016 első kilenc hónapjában a sajt előállítás 2, a vaj előállítás 4,7, a sovány tejpor termelés pedig 30%-kal haladta meg a 2015. január-szeptemberi mennyiségeket. Ausztráliában a kvótaév tekintetében (július-szeptember) a savópor kivételével valamennyi tejtermék termelése csökkent az előző évhez viszonyítottan. Ugyanitt a tejtermelés a 2016/17 kvótaév (2016. július – 2016. október) vonatkozásában jelentősen csökkent (-10,3%). Új-Zélandon szintén visszaesett a tejtermelés, a kvótaév tekintetében 2,4%-os a csökkenés. Az USA-ban 2016 első tíz hónapjának termelése 1,8%-kal magasabb az előző évinél. Az átlagár Új-Zélandon és az USA-ban is növekedésnek indult májusban, de míg Új-Zélandon töretlen az árjavulás, addig az USA-ban nyár végén csökkenni kezdtek az árak. A 2016. októberi átlagár Új-Zélandon 32,3, az USA-ban 33,7 EUR/100 kg.

(Az elemzés a Milk Market Observatory – Európai Tejpiaci Megfigyelőközpont – legfrissebb adatai alapján készült – http://ec.europa.eu/agriculture/market-observatory/milk/index_en.htm)

ÉLELMISZER-ELLÁTÁSI LÁNC – JELENTÉS

Az Európai Bizottság 2016 novemberében elfogadta a mezőgazdasági piacokat vizsgáló munkacsoport jelentését a mezőgazdasági termelők élelmiszer-ellátási láncon belüli helyzetére vonatkozóan. A Bizottság kiemelten fontosnak tartja, hogy a mezőgazdasági termelők pozíciója megerősödjön, és hogy erőteljesebben hangot tudjanak adni véleményüknek, amely cél megvalósításához a jelentésben közzétett ajánlások figyelembevételre kerülnek. A jelentésben szereplő főbb ajánlások a következők:

- a **piac átláthatóságának** javításához kötelezővé kell tenni az árbejelentést és biztosítani kell, hogy

aktuálisabb, szabványosítottabb adatok álljanak rendelkezésre;

- a **tisztességtelen kereskedelmi módszerek** ellen uniós keretszabályozást kell bevezetni, valamint támogatni kell, hogy a tagállamokban hatékony mechanizmusok lépjenek életbe a szabályok érvényre juttatása céljából (a jelentés kötelező írásbeli szerződésekre vonatkozó ajánlásokat is megfogalmaz);
- a **mezőgazdasági termelők együttműködésének javítása** érdekében a versenyjogi, valamint a kollektív szerveződésre vonatkozó szabályok egyértelműek és teljesíthetőek legyenek;
- a **mezőgazdasági termelők forráshoz jutásának megkönnyítése** szempontjából bővíteni kell a pénzügyi eszközök használatát (pl. egy exporthitelgarancia-eszköz kifejlesztése az Európai Beruházási Bank részvételével);
- a **kockázatkezelést** illetően javítani kell a már rendelkezésre álló eszközök hatékonyságát. A határidős piacok további lehetőséget kínálnak e tekintetben a mezőgazdasági termelők számára, de további erőfeszítésekre van szükség a tudatosság növelése és a képzés terén.

A jelentés fentiek mellett kiemeli az éghajlatváltozás, a vízhiány és a fosszilis energiaforrások kimerülése jelentette kihívások jelentőségét. Felhívja a figyelmet annak fontosságára, hogy a mezőgazdasági termelők javadalmazásban részesüljenek, amiért közjavakat és közszolgáltatásokat biztosítanak. A jelentés annak lehetőségét is felveti, hogy uniós szinten integrált kockázatkezelési szakpolitikai elemek bevezetésére kerüljön sor. Végezetül a dokumentum hangsúlyozza, mennyire fontos a kihívások kezelése szempontjából a kutatás és az innováció, valamint az, hogy a fiatalok körében vonzó karriert jelentsen a mezőgazdasági termelői munka.

(Forrás: https://ec.europa.eu/agriculture/sites/agriculture/files/agri-markets-task-force/amtf-exec-summ_en.pdf)

A RABOBANK 2016. IV. NEGYEDÉVI JELENTÉSE - GLOBÁLIS TEJTERMÉK ÁRAK EMELKEDÉSE

A tejtermékek világpiaci áraiban 2016 második féléve nagymértékű javulást hozott, a Rabobank 2016. IV. negyedévi jelentése szerint az árak több mint 45%-kal emelkedtek.

Ez egyrészt a világtermelés és ezzel együtt az export árualapok csökkenésének eredménye, másrészt a nagy termelő országokban a belső kereslet, illetve a kínai

import növekedése idézte elő. Különösen sokat jelentett Új-Zéland termelésének 6%-os visszaesése. A belső kereslet Európában és az USA-ban elsősorban a sajtok és a vaj iránt növekedett. Habár a fő termelő körzetekben a készletek magas szinten maradtak, az árak felfelé ívelése nagy valószínűséggel tovább tart, mivel a korlátozott kibocsátásnak a korábbi szintre való felfuttatása – a kedvező árak ellenére is – időt vesz igénybe, azaz csak 2017 második félévében lehetséges. Ugyanakkor az árak az egyes körzetekben várhatóan nagy szórást mutatnak.

(Forrás: <http://www.agriland.ie/>)

SOVÁNY TEJPOR INTERVENCIÓ – ÉRTÉKESÍTÉS

Az Európai Bizottság 2016 decemberében úgy döntött, hogy a piaci viszonyok alakulása indokoltá teszi az állami intervenció keretében – 2015. november 1. előtt – betárolt sovány tejpor pályázati eljárás útján történő értékesítésének megindítását. Az első részleges pályázati felhívásra vonatkozó ajánlatok benyújtási határideje 2016. december 13. napján került meghatározásra, amely határideig a meghirdetett mindösszesen 22.000 tonna sovány tejporból 19.760 tonnára érkezett ajánlat. Az akkori aktuális EU átlagárnál (201 Euro/100 kg) magasabban, 215,10 Euro/100 kg-ban meghatározott minimum eladási árak azonban csupán 40 tonna sovány tejpor vonatkozásában felelt meg és került elfogadásra ajánlat.

A 2017. január 3-án lejárt második részleges pályázati felhívásra beérkezett pályázatok alapján minimális eladási árat nem határoztak meg, tekintettel arra, hogy az összesen 11.914 tonna sovány tejporthoz érintő ajánlatokban 165,10 és 196,10 Euro/100 kg között mozogtak az árak, szemben az előző pályázatnál rögzített 215,10 Euro/100 kg-os minimum árral. Sovány tejpor értékesítésére így ebben a pályázati időszakban nem került sor.

Két pályázatot követően továbbra is 21.962 tonna sovány tejpor vár értékesítésre. A következő, harmadik részleges pályázati felhívás határideje 2017. január 17.

A Bizottságnak a pályázatok elbírálása során tanúsított magatartása alátámasztja, hogy a cél nem a sovány tejpor készlet bármilyen áron történő kiértékesítése, hanem a hosszú idő után elért, de még mindig sérülékeny piaci egyensúly fenntartása és az árak javuló tendenciájának támogatása.

(Forrás: Európai Bizottság)

Az élelmiszer-vállalkozás működéséhez szükséges szakképesítés meghatározásáról szóló 47/2011. (V. 31.) VM rendelettel kapcsolatos problémák áttekintése és a lehetséges megoldások keresése tárgyában tartott 2016 októberében egyeztető megbeszélést a Földművelésügyi Minisztérium Élelmiszer-feldolgozási Főosztálya. Az egyeztetésen a Baromfi Termék Tanács és a Sütőipari Egyesülés-Magyar Pékszövetség mellett a Tej Termék Tanács képviselte a szakágazatokat.

A jelenlévő ágazatok közül a tejágazat számolhatott be leginkább pozitívumról a tekintetben, hogy a korábban összevont szakképesítések újbóli szétválasztásával újraindult a tejtermékgyártó képzés. A munkaerőhiány azonban a tejfeldolgozásban is létező probléma, amelyre megoldást jelenthet a szakképzés átalakítása.

A szakképzés területén szükséges változtatások megalapozásához a szaktárca első lépésként az egyes ágazatokat érintő munkaerőhiány nagyságára és összetételére vonatkozó tájékoztatást kért a szakmai szervezetektől. A Tej Termék Tanács a tejfeldolgozó tagjai körében végzett felmérés eredményét a szaktárca részére megadta. Eszerint a tejágazat feldolgozói jelenleg 10%-os munkaerőhiánnyal küzdenek, a vállalkozásoknál tervezett esetleges fejlesztések, kapacitásbővítések azonban természetesen további munkaerőigényt generálhatnak (a hatékonyságnövelő feldolgozói beruházások ugyanakkor kis részben tompíthatják ezt a folyamatot). A szakképzett munkaerő alatt jellemzően a tej termékgyártó szakmunkás/technikus, anyagraktáros, gépkezelő, műszerész, mechanikai és elektromos karbantartó pozíciókban van hiány.

NEMZETI ÉLELMISZER NYOMONKÖVETÉSI PLATFORM – TEJTERMÉK MUNKACSOPORT

Az elsősorban a hazai élelmiszeripari vállalkozásoknak a nyomon követési rendszereik, üzleti kommunikációjuk és fogyasztói marketing eszköztáruk nemzetközi szintre történő emelésében történő segítségnyújtás céljából alakult Nemzeti Élelmiszer Nyomonkövetési Platform Tejtermék Munkacsoportjában a nyári szünetet követően 2016 őszén továbbfolytatódott a munka.

A szeptemberi és novemberi munkacsoport üléseken véglegesítésre kerültek az általános jogszabályi- és adat-szolgáltatási kötelezettségek, valamint bemutatásra kerültek a nyár folyamán lezajlott nyomonkövetési auditok tapasztalatai és az auditok során azonosított fejlesztési lehetőségek. Ezek alapján két javaslat fogalmazódott meg. Az egyik a gyártó és feldolgozó vállalkozások

beszállítói körében végzendő felmérés a nyomonkövetési elvárásokkal kapcsolatos ismertségi szintről, valamint a jelölési, elektronikus kommunikációs megoldásokra vonatkozó felkészültségről. A felmérés eredményeiről a novemberi ülésen kaptak a munkacsoport tagok tájékoztatást. A másik javaslat egy egyeztetésre vonatkozott arról a megoldásról, amellyel a beszállítók egyszerűsíteni tudják a nyomonkövetésre megfogalmazott kereskedői elvárásoknak való megfelelést (logisztikai címke, elektronikus szállítólevél bevezetése, további, tervezett kommunikációs eszközök). Napirendre került még a képzési rendszer kialakításának lehetősége, továbbá egy egységes logisztikai címke kialakítására irányuló egyeztetés elindítása.

A munkacsoport soron következő ülésének tervezett témái: egyeztetett, szereplőkre bontott kötelezettségek meghatározása, a képzési rendszer előkészítő felmérés értékelése, valamint a hazai nyomonkövetési útmutató kidolgozásának előkészítése.

A Platform első éves értékelésére 2017. január 18-án került sor a Földművelésügyi Minisztériumban megtartott konferencia keretében.

FÖLDRAJZI ÁRUJELZŐ OLTALMÁRA IRÁNYULÓ KÉRELEM

A „Győr-Moson-Sopron Megyei Csemege Sajt” földrajzi árujelző oltalmára irányuló eljárás vonatkozásában került kérelem benyújtásra a Földművelésügyi Minisztérium felé. Az FM Élelmiszer-feldolgozási Főosztálya a mezőgazdasági termékek és az élelmiszerek, valamint a szeszes italok földrajzi árujelzőinek oltalmára irányuló eljárásról és a termékek ellenőrzéséről szóló 158/2009. (VII. 30.) Korm. rendelet alapján a Győr-Moson-Sopron Megyei Csemege Sajt termékleírását a Földművelésügyi Értesítő 17. számában (2016. december 15.) megjelentette.

A 1612/2016/EU RENDELET SZERINTI TERMELÉSCSÖKKENTÉSI TÁMOGATÁS KIHASZNÁLTSÁGA

A rendelet előírásai szerint vállalt termeléscsökkentésre jóváhagyott 14 eurocent/kilogramm támogatás igénybevétele a négy csökkentési időszakhoz kapcsolódóan négy kérelem benyújtási határidő került meghatározásra.

Az összes rendelkezésre álló támogatás alapján felhasználható keret 1.071.428 tonna volt, amelyből az első csökkentési időszakra (2016. szeptember 21.) beérkezett kérelmek 1.059.232 tonnát érintettek.

(Az első körben beérkezett és jóváhagyott kérelmek tagállamonkénti részletezése az előző Tagi Tájékoztatóban került bemutatásra.)

A 2. csökkentési időszakra (2016. november – 2017. január) felhasználható szabad keret: 12 196 tonna
A kérelmek benyújtási határideje: 2016. október 12.

Tagállam	Termeléscsökkentés (kg)	Kérelmezők száma	Jóváhagyott* termeléscsökkentés (kg)
BE	1 367 360	94	170 411
BG	249 523	27	31 097
CZ	1 444 808	22	180 063
DK	1 976 492	13	246 325
DE	17 759 037	918	2 213 267
EE	165 204	4	20 589
IE	6 604 414	556	823 092
EL			
ES	2 132 086	127	265 717
FR	23 450 506	1 823	2 922 581
HR	266 067	33	33 159
IT	4 917 062	265	612 802
CY			
LV	207 940	36	25 915
LT	1 036 111	236	129 128
LU	253 201	12	31 556
HU	1 893 536	33	235 987
MT			
NL	4 854 637	228	605 022
AT	1 168 632	164	145 644
PL	8 640 991	766	1 076 906
PT	5 373 566	221	669 695
RO	328 714	20	40 967
SI	195 806	29	24 403
SK	264 709	2	32 990
FI	1 596 872	138	199 014
SE	2 911 282	91	362 826
UK	8 821 535	223	1 099 407
EU28	97 880 091	6 081	12 198 563

*Mivel a második körben beérkezett kérelmek meghaladták a felhasználható keretet, ezért a Bizottság 0,12463 visszaosztási együtthatót határozott meg.

A keret kimerülésével további termeléscsökkentési kérelem benyújtására nincs mód.

JOGSZABÁLYOK

KORMÁNY RENDELETEK

328/2016. (X. 28.) Korm. rendelet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal megszüntetéséről, valamint egyes ezzel összefüggő kormányrendeletek módosításáról

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) 2016. december 31-ével beolvadásos különválással megszűnt. Az MVH általános jogutódja a Magyar Államkincstár. Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott támogatások esetén a közbenső szervezeti feladatok tekintetében az MVH jogutódja a Miniszterelnökség. A területi kezelésű kérelemkezelési, helyszíni ellen-

őrzési, megyei ügyfélszolgálati feladatok, továbbá a kölcsönös megfeleltetéssel összefüggő ellenőrzési feladatok tekintetében az MVH feladatait 2017. január 1-jétől a megyei kormányhivatalok látják el.

317/2016. (X. 25.) Korm. rendelet a 2017/2018. tanévre vonatkozó szakmaszerkezeti döntésről és a 2017/2018. tanévben a Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítésekről

A rendelet tartalmazza a támogatott, a nem támogatott és a korlátozottan támogatott szakképesítéseket a 2017/2018. tanévtől az iskolai rendszerű képzésben megyénként és a fővárosra lebontva (így pl. tejipari szakmunkás, tejipari szaktechnikus).

387/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet a fogyasztóvédelmi hatóság kijelöléséről

Fogyasztóvédelmi hatóságként a Kormány – a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörbe tartozó ügyek kivételével – közigazgatási hatósági ügyekben

- a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalát,
- a fővárosi és megyei kormányhivatal megyeszékhely szerinti járási hivatalát,
- a Pest Megyei Kormányhivatalt, valamint
- a fogyasztóvédelemért felelős minisztert jelöli ki.

MINISZTERI RENDELETEK

66/2016. (X. 12.) FM rendelet az egyes kedvezőtlen piaci helyzetben lévő agrárgazdasági ágazatok részére az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott átmeneti támogatásról

A rendelet alapján az Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitelhez átmeneti támogatást vehet igénybe azon vállalkozás, valamint természetes személy, aki vagy amely:

- tejhasznú tehéntartással, illetve sertéstartással foglalkozik és
- az átmeneti támogatás Üzletszabályzatban rögzített igénybevételi feltételeinek megfelel.

A támogatás azon Folyószámlahitelhez vehető igénybe, amely hitelkérelem e rendelet hatálybalépését követően, de legkésőbb 2016. december 31-én kerül benyújtásra, és amelynek összege százezer forint pozitív egész számú többszöröse, a rendeletben foglaltak szerint igazolt, minden megkezdett egész állategység után legfeljebb 500 000 forint, de legfeljebb 50 millió forint mezőgazdasági vállalkozásonként. A Folyószámlahitel futamideje a hitelszerződés aláírásától számított legfeljebb 365 nap.

Az átmeneti támogatás mértéke:

- 100% kamattámogatás a hitel teljes futamidejére;
- 100% kezességi díjtámogatás a kezességvállalás teljes időtartamára;
- a regisztrációs díj, a fedezetek egy alkalommal történő értékbecslésének költsége, az egyszeri közjegyzői díj, a hitel teljes futamidejére megfizetett bírálati díj és a kezelési költség együttes összegének 100%-ára vonatkozó költségtámogatás.

67/2016. (X. 13.) FM rendelet a 2016. évi egységes területalapú támogatás, valamint az egyéb közvetlen támogatások összegeinek megállapításáról

Egységes területalapú támogatás:

2016. október 17-től kifizethető előleg mértéke hektáronként legfeljebb 31 476 Ft.

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghatározott támogatási jogcímekre 2016. október 17. után kifizethető előleg maximális értékei:

9/2015. (III. 13.) FM rendeletben meghirdetett jogcím	Az előleg maximális értéke (Ft)
Tejhasznú tehéntartás támogatás	71 372
Szemes fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	43 137
Szálás fehérjetakarmány-növény termesztés támogatás	19 097

68/2016. (X. 13.) FM rendelet az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes területalapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II. 19.) FM rendelet alapján nyújtható átmeneti nemzeti támogatás jogcímeihez kapcsolódó 2016. évi támogatások összegeinek megállapításáról

Tejtámogatás

Az 5/2015. (II. 19.) FM rendelet 11. §-a alapján összesen legfeljebb 11 749 715 120 Ft, történelmi bázis jogosultságokként legfeljebb 6,34 Ft támogatás vehető igénybe.

72/2016. (XI. 3.) FM rendelet az egyes közvetlen támogatásokat szabályozó miniszteri rendeletek módosításáról

A rendelet több közvetlen támogatásokat szabályozó miniszteri rendelet módosításáról rendelkezik.

A termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III. 13.) FM rendelet (technikai jellegű) módosítása

„16. tejhasznú tehén: Angelni (85), Ayrshire (14), Borzderes (03), Brown Swiss (88), Dán vörös (61), Egyéb tejhasznú, (99), Holstein-fríz (22), Jersey (12), Kosztromai (15), Norvég vörös (62), SMR (60) fajtához vagy tejtermelés céljából kettőshasznú fajtához tartozó, legalább huszonnégy hónapos nőivarú szarvasmarha,”

36/2016. (XII. 8.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet módosításáról

A 37/2014. EMMI rendelet 2. § (1) bekezdése a következő (23.) ponttal egészült ki:

„23. tej: a Magyar Élelmiszerkönyv 13. melléklet A rész

- II. 5. a) pontja szerinti friss jelzővel használható fogyasztói tej,
- III. 9. pontja szerinti ultramagas hőmérsékleten végzett hőkezeléssel (UHT-kezelés) vagy nagyon magas hőmérsékleten végzett hőkezeléssel (ESL-kezelés) jelölt tej.”

78/2016. (XII. 12.) FM rendelet az agrárpolitikáért felelős miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó egyes miniszteri rendeletek módosításáról

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésé-

nek rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 2. § i) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„i) vemhes üsző: legalább 3 hónapos vemhességű, tejhasznú vagy kettőshasznú fajtához tartozó nőivarú szarvasmarha az első ellésig.”

79/2016. (XII. 12.) FM rendelet az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról szóló egyes rendeletek módosításáról

Hatályon kívül kerül az élelmiszerek jelöléséről szóló 19/2004. (II. 26.) FVM–ESZCSM–GKM együttes rendelet, valamint rendelkezéseket tartalmaz az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról szóló 36/2014. (XII.17.) FM rendelet módosításával kapcsolatosan. A nem előrecsomagolt élelmiszerekre vonatkozó kötelező tájékoztatás, illetve az állati eredetű élelmiszerekre vonatkozó további tájékoztatási követelmények részeket érintő módosítások 2016. december 13-tól hatályosak.

80/2016. (XII. 13.) FM rendelet az egyes agrárgazdasági tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet módosítása

Az egyes állatbetegségek megelőzésével, illetve leküzdésével kapcsolatos támogatások igénylésének és kifizetésének rendjéről szóló 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet 7. § (2) bekezdésében a „9000 millió forint” szövegrész helyébe a „9500 millió forint” szöveg, a „6500 millió forint” szövegrész helyébe a „7000 millió forint” szöveg lép.

A 148/2007. (XII. 8.) FVM rendelet a következő 19. §-sal egészül ki:

„19. § E rendeletnek az egyes agrárgazdasági tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 80/2016. (XII. 13.) FM rendelettel megállapított 7. § (2) bekezdését a 2016. támogatási évre benyújtott támogatási kérelmekre indult eljárásokban is alkalmazni kell.”

88/2016. (XII. 29.) FM rendelet a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal megszüntetésével összefüggő egyes agrár tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

A tej és tejtermékek piaci szabályozásáról szóló 68/2004. (IV. 29.) FVM rendelet módosítása

A tej és tejtermékek piaci szabályozásáról szóló 68/2004. (IV. 29.) FVM rendelet:

- 1. § (2) bekezdésében a „Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH)” szövegrész helyébe a „Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár)”;
- 8. § (2) bekezdésében, 10. §-ában, 10/A. § (1) bekezdésében az „az MVH” szövegrész helyébe az „a Kincstár”;

- 10. §-ában az „az MVH-val” szövegrész helyébe az „a Kincstárral”;
- 10/A. § (2) bekezdésében az „Az MVH” szövegrész helyébe az „A Kincstár”
- szöveg lép.

2/2017. (I. 11.) FM rendelet a Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI. 12.) FVM rendelet módosításáról

Az emberi fogyasztásra szánt egyes tejfehérjékre (kazeinekre és kazeinátokra) vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 83/417/EGK tanácsi irányelvet hatályon kívül helyezte a 2015/2203/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv. A rendelet célja, hogy az uniós tagságunkból eredő kötelezettségnek eleget téve az irányelv átültetésre kerüljön a hazai jogrendbe.

A Magyar Élelmiszerkönyv kötelező előírásairól szóló 152/2009. (XI.12.) FVM rendelet 9. melléklete tartalmazza továbbra is a Magyar Élelmiszerkönyv 1-3-83/417 számú előírását az emberi fogyasztásra szánt tejfehérjéről (kazeinekről és kazeinátokról).

MVH KÖZLEMÉNYEK

92/2016. (X. 26.) számú MVH Közlemény az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 19/2015. (IV. 24.) FM rendelet szerinti támogatás kifizetése iránti kérelem benyújtásáról szóló 128/2015. (X. 26.) számú MVH közlemény módosításáról

A kérelmező a 2016. augusztus-októberi szállítási időszakra vonatkozóan két kifizetési kérelmet nyújthat be az alábbiaknak megfelelően:

- egy kifizetési kérelmet a 2016. május 1. és május 31. között benyújtott és az MVH által 2016. július 31-éig jóváhagyott szállítási szerződés(ek) alapján teljesített szállításokra vonatkozóan,
- valamint további egy önálló (az előzőekben említett kérelemtől elkülönülő), kifizetési kérelmet a 2016. október 1. és október 14. között benyújtott szállítási szerződés(ek) alapján teljesített szállításokra vonatkozóan, kizárólag ezen szállítási szerződés(ek) MVH általi jóváhagyását követően.

A 2016. augusztus-októberi időszakban kiszállított termékekre vonatkozó valamennyi kifizetési kérelem benyújtási határideje egységesen 2017. január 31. napja.

101/2016 (XII. 20.) számú MVH Közlemény a beszállított nyerstej mennyiségének csökkentéséért megállapítható támogatásra vonatkozó kifizetési kérelem benyújtásáról

A mezőgazdasági termelőknek a megtermelt és a felvásárló felé beszállított tejmennyiség meghatározott időszakban, illetve meghatározott mértékben történő csökkentése esetén támogatás nyújtható. A támogatás igénybevételének feltét-

eleit a 2016. szeptember 16. napjától hatályos 81/2016. (IX. 16.) számú MVH közlemény tartalmazza. Jelen közlemény a beszállított nyerstej mennyiségének csökkentéséért megállapítható támogatás iránti kifizetési kérelem benyújtásának módjáról ad részletes tájékoztatást. A csökkentési időszak utolsó napjától számított 45 napon belül lehet kifizetési kérelmet benyújtani, ami alapján a jóváhagyott kérelmek esetén a támogatási összeg kifizetésre kerül.

Uniók támogatás összesen 150 000 000 EUR értéknek megfelelő mennyiségű tehéntejszállítmány-csökkentés erejéig nyújtható. A támogatás mértéke 14 EUR/100 kg a referencia és a csökkentési időszakban leszállított nyerstej különbözetére vonatkozóan.

A kifizetési kérelem benyújtási határideje az egyes csökkentési időszakok vonatkozásában:

1. csökkentési időszak: 2016. október 1 – 2016. december 31.
Benyújtási időszak: 2017. január 1. - 2017. február 14.
2. csökkentési időszak: 2016. november 1 - 2017. január 31.
Benyújtási időszak: 2017. február 1. - 2017. március 17.

A kifizetési kérelemnek tartalmaznia kell a választott csökkentési periódusban beszállított összes tejmennyiséget, kg-ban megadva (a tehéntej mennyiségének literről kg-ra történő átváltási együtthatója: 1,03 liter/kg).

A kifizetési kérelemhez csatolni kell a csökkentési időszakra vonatkozó, felvásárló(k)nak beszállított nyerstej mennyiségét alátámasztó dokumentum(ok) hiteles másolatát (számlák, napi átvételi bizonylatok, felvásárlási jegyek).

EURÓPAI UNIÓS JOGSZABÁLYOK

2016/1845 Bizottsági Végrehajtási Rendelet (2016. október 18.) az (EU) 2016/1612 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti, a tejtermelés csökkentéséhez nyújtott támogatás iránti kérelmekre alkalmazandó odaítélési együttható meghatározásáról

Az (EU) 2016/1612 felhatalmazáson alapuló rendelet alapján a 2016. novemberben, a 2016. decemberben és a 2017. januárban megvalósított tehéntejszállítmány-csökkentésre vonatkozó támogatási kérelmekben szereplő mennyiségekre alkalmazandó odaítélési együttható 0,12462762.

Az EU tagállamok összes tejtermelés-csökkentési igénye 97 880 091 kg volt a II. csökkentési periódusban. Magyarországról 33 db tejtermelő pályázott összesen 1 893 536 kg tejtermelés csökkentésre a II. csökkentési periódusban.

Az együttható alkalmazása következtében csupán 235 987 kg tejcsoökkentést fogadott el az EU Magyarországtól.

2016/2080 (2016. november 25.) Bizottsági Végrehajtási Rendelet a sovány tejpor pályázat útján történő értékesítésére vonatkozó eljárás megindításáról

A sovány tejpor piacának jelenlegi helyzete, vagyis az árak alakulása és az intervenciós készletek nagysága indokolta teszi az állami intervenció keretében betárolt sovány tejpor pályázati eljárás útján történő értékesítésének megindítását. Az első részleges pályázati felhívásra vonatkozó ajánlatok benyújtási időszaka 2016. december 13-án (brüsszeli idő szerint) délelőtt 11:00 órakor ért véget. A második, valamint az azt követő részleges pályázati felhívásokra vonatkozó ajánlatok benyújtási időszakai a mindenkor előző benyújtási időszak végét követő első munkanapon kezdődnek. A benyújtási időszakok minden hónap első és harmadik keddjén, (brüsszeli idő szerint) délelőtt 11:00 órakor érnek véget. Augusztusban azonban ez a határidő a hónap negyedik keddjén (brüsszeli idő szerint) 11:00 óra, decemberben pedig a második kedden (brüsszeli idő szerint) 11:00 óra lesz. Az ajánlatokat a tagállamok által jóváhagyott kifizető ügynökségekhez kell benyújtani.

Ajánlat legkevesebb 20 tonna sovány tejpor vonatkozásában nyújtható be. A javasolt ár a termék 100 kg-ra eső ára. A sovány tejpor felvásárlására vonatkozó ajánlat benyújtásakor tonnánként 50 EUR biztosítékot kell letétbe helyezni az illetékes kifizető ügynökségnél.

2016/2145 (2016. december 1.) Tanácsi Rendelet a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésével kapcsolatos egyes támogatások és visszatérítések megállapítására vonatkozó intézkedések meghatározásáról szóló 1370/2013/EU rendelet módosításáról

Referencia-küszöbértékek tej- és tejtermékágazat tekintetében:

- 246,39 EUR/100 kg a vaj esetében,
- 169,80 EUR/100 kg a sovány tejpor esetében.

Állami intervenciós árak a vaj tekintetében a rögzített áron való felvásárlás esetén a referencia-küszöbérték 90 %-ának felel meg, pályázati eljárás útján való felvásárlás esetén pedig nem haladhatja meg az említett referencia-küszöbérték 90 %-át.

2016/2264 Bizottsági Végrehajtási Rendelet (2016. december 15.) a sovány tejpornak az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott első részleges pályázati felhíváshoz kapcsolódó minimális eladási áráról

Az (EU) 2016/2080 végrehajtási rendelettel megnyitott pályázati eljárás keretében kibocsátott, sovány tejpor értékesítésére irányuló első részleges pályázati felhívás tekintetében – amelyre vonatkozóan a pályázatok benyújtásának határideje 2016. december 13-án járt le – a minimális eladási ár 215,10 EUR/100 kg.

Jelen összefoglaló tájékoztató jellegű, nem helyettesíti a jogszabályok teljes megismerését.

LESZ ELÉG HÚS AZ ASZTALUNKON?

A népesség és az életszínvonal emelkedése egyaránt növeli az állati fehérje fogyasztását, miközben a fenntartható fejlődés hatékonyságnövelést sürget az állattenyésztőktől. Mindez komoly kihívást jelent az állattenyésztők számára, és új alternatívák keresését teszi szükségessé – hangzott el a K&H-ban, a hazai agrárszakemberek fórumául szolgáló Agrár Klubon.

A prognózisok szerint 2050-re a populáció 9 milliárdra nő, így a következő évtizedekben drámaian megemelkedik az élelmiszerszükséglet, miközben egyre nagyobb hangsúlyt kap a csökkenő erőforrások hatékony felhasználása. „Az ENSZ Élelmizési és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) **Az élelmizés és mezőgazdaság helyzete 2016** jelentése azt az ajánlást fogalmazza meg, hogy az állattartásban az üvegházhatású gázok kibocsátása akár 41 %-kal is mérsékelhető a hatékonyság javításával. A nagy kérdés, hogy a kereslet dinamikus növekedésének tudatában, és a fenntarthatóságot is szem előtt tartva hol és hogyan lehet megtermelni az emberi fogyasztáshoz szükséges állatállományt” - vetette fel a problémát **Tresó István**, a K&H Agrárüzletág fejlesztési főosztály vezetője az Agrár Klub legutóbbi rendezvényén.

A mezőgazdaság és élelmiszeripar előtt álló kihívást tovább fokozza az a tendencia, amely szerint az életszínvonal emelkedésével a fogyasztáson belül ugrásszerűen nő az állati termékek aránya - vallási, földrajzi és kulturális hovatartozástól függetlenül. „Míg 1000-2000 USD egy főre jutó GDP mellett az energiaszükséglet csupán 3-5%-át fedezik állati termékek fogyasztásával, addig 11 ezer USD GDP/fő felett már ennek a tízszeresét, a fogyasztás mintegy harmadát teszik ki az állati eredetű fehérjék. Az emberiség fokozódó élelmiszerigényén belül így különösen nagy jelentőséggel bírnak a fehérjefogyasztás növelésének állattenyésztési lehetőségei” - mondta el előadásában **Horn Péter** akadémikus.

Fő irányok az állati eredetű termékek előállításában

Az elmúlt 40-45 évben az egy főre jutó, átlagosan 20 kg körüli húsfogyasztás gyakorlatilag megduplázódott. Ez a folyamat - főként a fejlődő országokban - tovább gyorsul: 2050-re a fejlődő országokban 44 kg/fő, a fejlett országokban 94 kg/fő éves húsfogyasztással kalkulálnak a szakemberek, miközben a tejtermékek fogyasztása 78, illetve 216 kg/főre emelkedik (44, illetve 202 kilogrammról). Ennek az ugrásszerűen emelkedő állati fehérje igénynek a kielégítésére számos megoldás kínálkozik az alacsonyabb takarmány és víz felhasználású rovarok széleskörű fogyasztásától a műhúson át az algák és hínárok felhasználásáig, habár utóbbi lehetőségek szélesebb körű elterjedéséig még számos kérdés tisztázandó. Az állati termékek előállításának globális trendje alapján a sertés- és a baromfihús növekvő előállítása mellett az akvakultúra indul drasztikus fejlődésnek, így a hal élelmizési jelentősége, amely a fejlődő világ fehérjeigényének mintegy 40%-át fedezi, számottevően meg fog ugrani. Emellett az állattenyésztésben meredeken megnő a teljes mértékben irányítás alá vont állattenyésztés jelentősége, mivel így érhető el leginkább a környezeti terhelés jelentős csökkentése, a takarmányterületek csökkenése, illetve a kisebb trágyaterhelés.

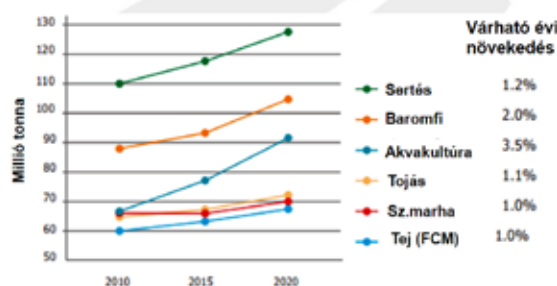
Az egy főre eső évi GDP és az állati eredetű élelmiszerek aránya az összes energiabevételhez képest

GDP \$/fő	Az állati termékek aránya az összes energiabevétel %-ában
1000 – 2000	3 – 5
5000 – 6000	15 – 20
9000 – 10000	25 – 30
11000 – 30000	30 – 35

OECD, FAO adatok alapján számítva (2012)

Globális állati termék előállítási növekedés (átlagos növekedési ütem 1,6%)

(Forrás: FAO 2010)

Immunity+

TM

SEMEX
MAGYARORSZÁG
GÉNBANK
Genetics for Life®

„Az Immunity+ egy olyan egyedülálló termék a piacon, ami a világ minden táján arra készíti a tejelő szarvasmarha tenyésztőket, hogy cégünket válasszák genetikai partnerként. A technológia háttérében nemcsak elméleti, azaz több mint 20 évnyi kutatás, és száznál is több rangos tudományos folyóiratban publikált immunogenetikai tanulmány, hanem gyakorlati kutatás és tesztelés is áll. „

*Dr. Bonnie Mallard, az immunogenetika professzora
Guelph-i Egyetem, Kanada*

35 TEJTERMELŐ TENYÉSZET VIZSGÁLATA (megközelítőleg 30000 tehén és 75000 üsző)

Vizsgált ok	A vizsgált ok aránya a teljes állományban	A vizsgált ok aránya az Immunity+ állományban	Előfordulás csökkenése %
Tőgygyulladás	31,7%	28,5%	↓ 10,0%
Sántaság	24,0%	21,1%	↓ 12,1%
Elhullás	6,0%	4,8%	↓ 20,0%
Üsző elhullás	9,2%	7,7%	↓ 16,3%
Egyéb betegségek	6,5%	5,9%	↓ 9,2%

2016 évi kutatási eredmény

Immunity+

TM

www.semex.hu

AZ IGAZI NYERTES

A VILÁG ELSŐ ASZEPTIKUS KARTON PALACKJA
ELNYERTE A RANGOS WORLDSTAR DÍJAT

A Tetra Evero® Aseptic csomagolás kategóriája legjobbjaként innovatív és vonzó dizájnjal nyert: ergonomikus formája miatt könnyű fogni, a fröccsöntött műanyag tető a nagy kiöntő nyílással pedig kényelmes töltést tesz lehetővé. Tudjon meg többet a Tetra Evero Aseptic-ről, a világ első aszeptikus karton palackjáról honlapunkon:

www.tetrapak.com/packaging/tetra-evero-aseptic

AgriNIR – 5 éves a gyorslabor szolgáltatás

A Vitafort szakspecialitáinak egyik „trénere”, az olasz Paolo Colturato kérődző szakértő mesélt nekünk régi szakmai álmaról: milyen jó lenne, ha a TMR-t akár mobiltelefonnal lefényképezve, egy applikáció segítségével gyors analízist lehetne végezni. Nem sokkal ezt követően Tóth Attila kollégánk lelkendezett, amikor találkozott az Agri-NIR készülék hazánkba érkezett bemutató példányával. Egy lépéssel közelebb kerültünk egy szakmai álmhoz! A készülék használhatóságáról fél éves próba alatt győződünk meg, majd 5 éve 2 készüléket vásárolva, hazánkban elsőként beállítottuk a telepi NIR-vizsgálatokat a szakmai szolgáltatásaink sorába. Jelenleg évente több, mint 2000 vizsgálatot végzünk ezzel a technológiával.

A NIR technika és alkalmazása ma már nagyrészt bevonult a köztudatba. Néhány gondolat erejéig mégis célszerű feleleveníteni a technika elméleti alapjait, főleg azért, mivel ez által érthetőbbé válnak alkalmazásuk előnyei, illetve esetleges korlátaik.

A NIR technológiai, azaz a közeli infravörös (Near Infrared) tartományban végzett elemzések elméleti alapjai valójában már régóta ismertek, azonban műszeres felhasználásuk csak jóval később, a 1950-es években kezdődött. Az első, nem kísérleti célokat szolgáló NIR készülékek megjelenése pedig az 1980-as évek-re tehető.

A NIR spektroszkópia elvi alapjai és gyakorlati felhasználási lehetőségei röviden az alábbiakban foglalhatók össze:

A fény – amelynek egyes hullámhosszúságú sugarai meghatározott energiájúak – kölcsönhatásba tud lépni egy általa megvilágít-

tott anyaggal, amelynek során energiájának egy részét az anyag leköti, abszorbeálja.

A közeli infravörös tartományú (kb. 780 – 2500 nm között) fény sugarainak abszorpciója során az anyag belsejében levő molekulák energiát vesznek fel, amelynek mértéke jellemző a molekulára, mivel ez szoros összefüggésben van a molekula szerkezetével. Az elnyelt fény hullámhossza, (valójában energiája) jellemző a molekulára, illetve az abszorpció mértéke pedig arányos a molekula mennyiségével az anyagban.

Ebből nagyon leegyszerűsítve az következik, hogy ha műszeresen mérni tudjuk egy adott hullámhosszú fénysugár abszorpciójának mértékét, akkor abból következtetni tudunk a molekulát képviselő anyag koncentrációjára.

Ez az így leírt, valóban nagyon leegyszerűsített folyamat a valóságban sokkal bonyolultabb. A különböző hullámhosszúságú fénysugarak, különböző molekulákban történő, különböző mértékű abszorpciója egy NIR spektrumot hoz létre, amely a kiértékelés alapja. A NIR spektrumot nagyon sok tényező befolyásolja – így a műszer geometriája, a részecskék mérete, alakja, eloszlása, és természetesen az anyag összetételének bonyolultsága. A NIR spektrumok kiértékeléséhez ezért komoly többváltozós függvények alkalmazása szükséges, amely – a mai PC-k teljesítőképessége mellett – már nem okoz problémát, azonban korábban komoly gátja volt a műszerek elterjedésének.

A NIR technikával mérő műszereknek alapvetően két változata terjedt el. Az egyik az anyag felületére bocsátott fénysugár és az onnan visszaverődő (reflexiós) fénysugarak közötti energia kü-

Dr. Koppány György
tudományos igazgató, VitaFort Zrt.

lönbséget, míg a másik típus az anyag felületére bocsátott fény és az áteresztett fénysugár energiája közötti különbséget méri. Ez utóbbit ezért NIT (T - transzmisszió) készülékeknek is nevezik.

Valójában mindegy, hogy milyen technikát alkalmaznak a műszerben, mindenképpen kalibrálni kell a műszereket, azaz az optika fényelnyelési adatokhoz hozzá kell rendelni a mért molekula koncentrációját, amelyet hagyományos kémiai módszerekkel kell meghatározni.

Egy NIR műszer kalibrálása nem egyszerű feladat. Nagyszámú (általában 50 – 100 közötti), különböző koncentrációjú minta kémiai analízisét kell elvégezni, és azokból kell kiválogatni a lehető legszélesebb vizsgálendő tartományba eső mintákat, lehetőleg minél egyenletesebb eloszlásban. Elvileg minél nagyobb számú a minta sorozat, annál pontosabb kalibráció készíthető, azaz annál nagyobb esélyünk van a különböző minták optikai adatainak (fény abszorpciójának) mérése alapján a koncentráció pontos mérésére. Maga az optikai mérés – a minta megfelelő előkészítése illetve műszerbe helyezése után – rendkívül gyors, gyakorlatilag másodpercek alatt ad vizsgálati eredményt.

Mindenképpen meg kell említenünk azonban, hogy – mivel a NIR mérés molekula spektroszkópiai módszer –, ezért szerves molekulák illetve anyagok mérésére alkalmas. Szervetlen anyagok mérésére a NIR technika gyakorlatilag nem használható, legfeljebb akkor, ha a szervetlen atom (pl. kalcium) szerves kötésben van jelen a vizsgált anyagban.

A NIR technikából adódik az is, hogy nehézségek lehetnek a vizsgálat pontosságát illetően, ha sötét színű anyagot kell vizsgálnunk. Könnyen belátható, hogy egy fekete felületről gyakorlatilag nincs visszavert fény, azaz nincs mérhető NIR spektrum. Minél világosabb az anyag színe, elvileg annál könnyebb kiértékelhető NIR spektrumot készíteni.

Az elmondott nehézségek ellenére a mérés technika az utóbbi évtizedben rendkívül sokat fejlődött, és ez főleg a számítástechnikai háttér kapacitás nagyon komoly növekedése illetve lehetőségei miatt alakult így. Megjelentek a mobil készülékek, és komoly pontosságot lehet elérni a magas technikai színvonalat képviselő ún. asztali, telepített készülékekkel.

Cégünknel, már öt éve működnek a mobil, ún. AgriNIR készülékek, amelyekkel akár a silófal mellett is elvégezhetőek a vizsgálatok. Kollégáink nagyszámú vizsgálatot végeztek az elmúlt évek alatt ezekkel a készülékekkel.

Bő egy éve használatba állítottuk a VITAFORT Laboratóriumában egy komoly technikai színvonalat képviselő FOSS gyártmányú, DS-2500 típusú készüléket, amelynek kalibrációját a különböző tömegtakarmányokra a FOSS cég magyarországi képviseletét ellátó SERVITEC Kft-vel együttesen fejlesztettük ki. Az üzemi szintű méréseket gyakorlatilag ebben az őszi szezonban elkezdjük.

Jogosan merül fel a kérdés, mely szerint ezek után már nem lesz szükség a mobil AgriNIR, készülékekre, vagy akár a hagyományos kémiai vizsgálatokra sem?

A válasz nagyon egyszerű! Mindhárom technika és alkalmazásuk nélkülözhetetlen, csak tudomásul kell venni, hogy mindegyik másra alkalmas egy komplex feladat megoldásában, amely nem más, mint **minél gyorsabban ellátni partnereinket telepi mintáik pontos vizsgálati eredményeivel.**

Az AgriNIR készülékek, viszonylag egyszerűbb műszaki teljesítményű készülékek, és ezáltal vizsgálati pontosságuk is szerényebb, mint az asztali FOSS készüléké, nem beszélve a hagyományos kémiai vizsgálatok pontosságáról. Jelentőségük mégis nagyon nagy, mivel óriási előny, hogy a helyszínen lehet elvégezni – akár a silófal több pontjáról vett mintából – gyorsan a vizsgálatokat. A több helyről vett minta mérése nagymértékben csökkenti a mintavétel, pontosabban egy silófalból vett mintákból a reprezentatív átlagminta elkészítésének hibáit.

A FOSS készülékkel vizsgált minták esetén a vizsgálati pontosság (a műszer magasabb műszaki színvonalából következően) már sokkal jobb, de természetesen nem éri el a klasszikus nedves kémiai vizsgálatok pontosságát. Nagy előny azonban a gyorsaság, és a vizsgálatok alacsonyabb költsége, amely alapján növelni lehet a vizsgált minták számát, partnereink részére.

A klasszikus nedves kémiai laboratóriumi vizsgálatok a NIR készülékek megléte ellenére sem hagyhatók el. Mindig szükség lesz – döntő módszerként – a NIR mérések ellenőrzésére, kalibrációjuk szükség szerinti finomítására vagy korrekciójára. Régi tapasztalat az, hogy a NIR készülékek csak ott működnek igazán megbízhatóan, ahol a háttérben van és működik egy klasszikus kémiai laboratórium.

Az asztali NIR készülék üzembe állításával mindazonáltal még teljesebbé vált a komplex vizsgálati lehetőség, amely fontos eszköz ahhoz, hogy még tovább javítsuk partnereink kiszolgálásának minőségét.

TAKARMÁNYOZÁS világszínvonalon

ITT ÉS MOST! – Takarmányozás jelen időben

A hazai takarmányozás újdonsága: AGRINIR Mobil takarmányvizsgáló labor a tejelő tehenészetek szolgálatában.

• A mindennapok laboratóriumi gyakorlatában bevált NIR-technológia

• Könnyen szállítható kivitelben

• Telepen végezhető, gyors vizsgálatokhoz

Mit ?

Az **AGRINIR** Mobil laboratóriummal erjesztett és szálas takarmányokat (szilázs, szenázs, széna, nedvesen betárolt kukorica), táp alapanyagokat (kukorica, búza, szójadara), jászolmintákat vizsgálunk. A vizsgálatok alapján megtudjuk a takarmány, a TMR fontos paramétereit: szárazanyag, keményítő, nyersfehérje, nyerszsír, rostfrakciók (ADF, NDF), hamu.

Hol?

Minden vizsgálat a tehenészetben a helyi szakemberek előtt történik. A készülék áramforrása lehetővé teszi a silótérben vagy a szántóföldön való vizsgálatot is!

Miért?

Takarmányainkról gyorsan kapunk vizsgálati eredményt. A hagyományos vizsgálatok 1 hét után adtak eredményt, az új technológia **1 percen belül kinyomtatott értékeket ad a kezünkbe!**

Mikor?

- a takarmányváltások időszakában, az új készletekről gyors eredményt kapunk, biztos alapokra kerülnek az átmeneti időszakok takarmányadagjai
- folyamatosan, mivel meglévő készleteink nem homogének, kontrollra szorulnak (PL. kaszálások, fajták, termőterületek hatása miatt)
- A kiosztott takarmány, TMR minőségének folyamatos ellenőrzésére – láthatóvá válnak az ajánlott adagoktól való, illetve műszakok, jászolszakaszok közötti eltérések

Hogyan?

Hívja szarvasmarha szakspecialistáinkat és tehenészetében elvégezzük a vizsgálatokat!

AGRINIR
 Mobil
 laboratórium

Tóth Attila
 értékesítési és fejlesztési
 szarvasmarha szakspecialista
 +36 30 683 9237

Czakó Péter
 szarvasmarha szakspecialista
 +36 30 465 5983

Kiss István
 szarvasmarha szakspecialista
 +36 30 915 3961

Molnár Ernő
 szarvasmarha szakspecialista
 +36 30 683 9248

PHYSIOlick ROBOT

Miért használjunk PHYSIOlick ROBOT-ot?

A **PHYSIOlick ROBOT** speciális ásványianyag nyalótömb robot-fejés esetén szarvasmarháknek.

A termék ásványi anyagokat, nyomelemeket és vitaminokat tartalmaz, így alkalmas a tömegtakarmány alapú adagok kiegészítésére.

ROBOT előnyei

- Természetes, bendőspecifikus élő élesztője szabályozza a bendő pH-t, javítja a rostemésztést.
- B1-vitaminja hozzájárul az energiaellátás optimalizálásához, a megfelelő idegrendszeri működés fenntartásához.
- Biotinja támogatja a tejtermelést, valamint láb- és hámvédő.
- Szerves szelénje kiemelten erősíti az immunrendszert.

Beltartalom

ÁSVÁNYI ANYAGOK [%]	
Foszfor	3.5
Kalcium	8
Magnézium	6
Nátrium	6
Kén	1

VITAMINOK [NE/kg]	
A-vitamin	300.000
D3-vitamin	60.000
E-vitamin	3.500
Biotin	200 mg
B1-vitamin	200 mg

EGYÉB [CFU/kg]	
Élő élesztő	4.10 ¹¹
LEVUCCELL SC	

NYOMELEMEK [mg/kg]	
Zinc	5.000
ebből glicin-kelát	160
Mangán	4.000
Réz	1.000
ebből glicin-kelát	60
Jód	100
Kobalt	50
Szelén	45
Ebből szerves szelén	20
Cukor:	14%

PHYSIOlick előnyei

- A PHYSIOlick olyan gyártási eljárással készül, amelynek során sem hő sem nyomást nem használnak a termék kiöntésekor. Ez az „öntött” technológia biztosítja a PHYSIOlick nyalótömbök kiváló ízhatását és állaguk megőrzését szélsőséges időjárási viszonyok mellett is.
- A PHYSIOlick praktikus és könnyű használni
- A PHYSIOlick szerves nyomelemeket tartalmaz (réz és cink-glicin kelátok), amelyeknek két- háromszor jobb a felszívódása.
- S.U.R. nucleus-t oldható ásványok és nyomelemek alkotják a bendő mikroorganizmusok szükségletének megfelelően a magas takarmányfelvétel fenntartásának érdekében.
- A PEP'S formula egy alacsonyabb foszfortartalmat tesz lehetővé, figyelembe véve a valós emészthetőségi értéket, beleértve a speciális foszfátokat is.
- A Calypac® egy kizárólagos és szabadalmaztatott lezáró technológia, amely biztosítja a termék tökéletes eltarthatóságát.
- Magas cukortartalom a bendő mikroorganizmusainak aktivitása érdekében.

25 kg

vagy 125 kg-os
kiszerelesben

Felhasználási javaslat

Távolítsa el a Calypac® film réteget és hagyja az állatok gyülekezési helyén.

- 100 – 150 g/nap/szarvasmarha. Egy 25 kg kiszerelesű termék 10 szarvasmarhának elegendő.
- 25 g/nap/kecske. Egy 25 kg kiszerelesű termék 25 kecskének elegendő.

Mindig legyen ivóvíz az állatok előtt.

Speciális ajánlatért forduljon szarvasmarha szaktanácsadóhoz.